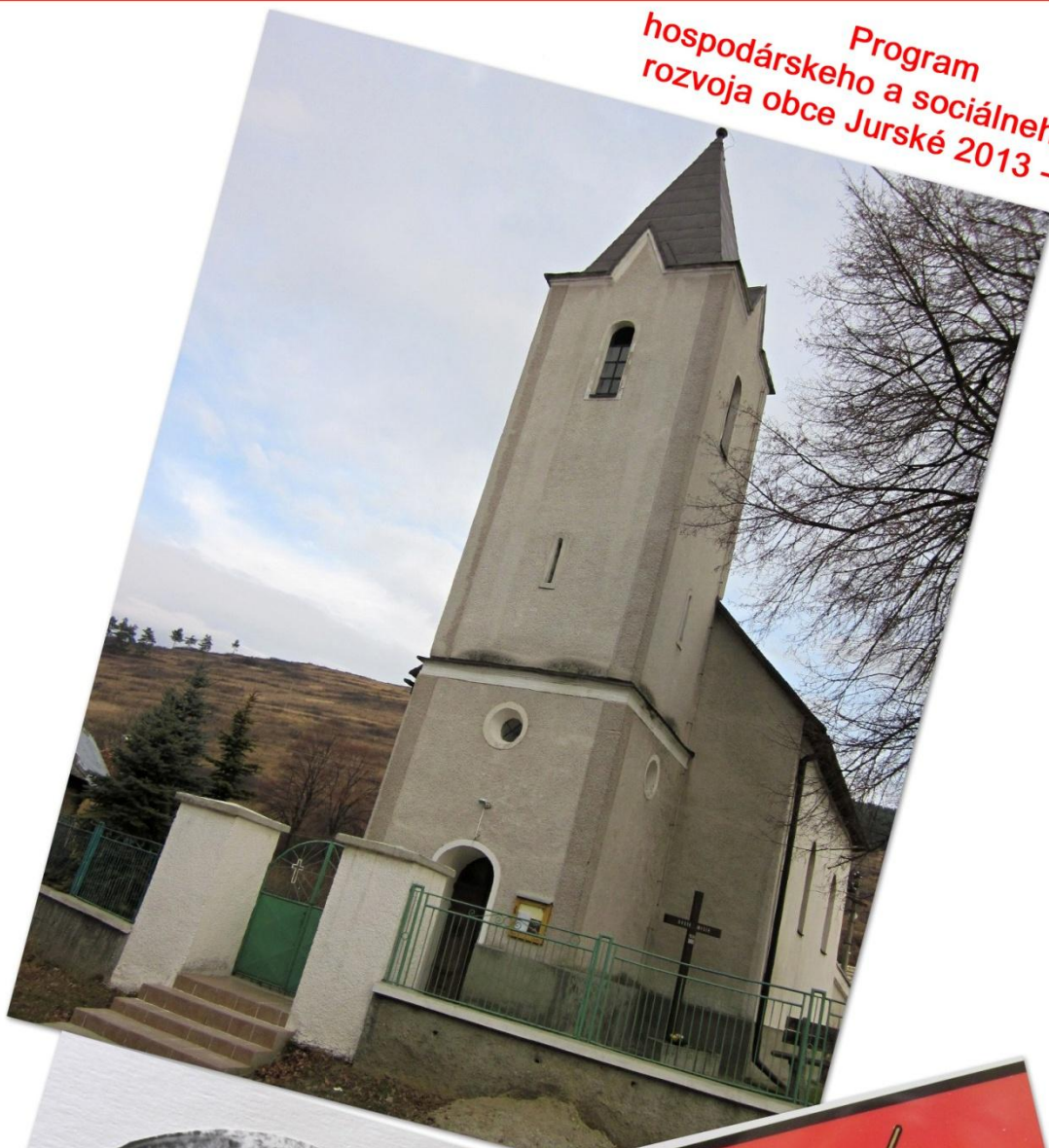

Program
hospodárskeho a sociálneho
rozvoja obce Jurské 2013 - 2020

Obsah

0 Úvod	2
1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie PHSR	3
2 Základná charakteristika obce	4
3 Prírodné pomery	6
3. 1 Litogeografické pomery	6
Geologická stavba územia.....	6
3.2 Morfogeografické pomery.....	7
3.3 Klímageografické pomery	8
3.4 Hydrogeografické pomery.....	8
3.5 Pedogeografická charakteristika.....	9
Pôdne druhy.....	9
Pôdne typy.....	9
3.6 Fytogeografická charakteristika	11
3.7 Zoogeografická charakteristika	13
3.8 Ochrana prírody.....	14
4 Socioekonomické pomery	15
4.1 Historický vývoj obce Jurské	15
4.2 Demografia.....	17
Vývoj počtu obyvateľov.....	17
Dynamika obyvateľstva.....	18
4.3 Hospodárstvo obce	23
Výrobná sféra	23
Nevýrobná sféra	24
5 Environmentálne problémy	28
6 Vyhodnotenie a interpretácia dotazníka	30
7 SWOT analýza	36
8 Prehľad realizovaných projektov za posledných päť rokov	38
9 Vízia obce.....	39
9.1 Strategický cieľ obce.....	40
10 Akčný plán	44
11 Monitorovanie a hodnotenie.....	49
12 Záver.....	50
13 Vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce	51
14 Zoznam použitej literatúry	52

0 Úvod

Dokument „Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce Jurské s výhľadom do roku 2020“ je strednodobý strategický dokument, ktorý na podmienkach hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je základným prostriedkom na naplnenie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Tento dokument vychádza zo zákona NR SR č. 539/ 2008 Z.z o podpore regionálneho rozvoja, ktorý zároveň definuje Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci kompletnú analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné prúdy jej vývoja, ustanovenie dôležitých cieľov a prvoradé potreby a úlohy obce. Prvoradé potreby v rozvoji technickej a sociálnej infraštruktúry, v starostlivosti o životné prostredie, v kultúre, vzdelaní, v rozvoji cestovného ruchu a ďalšie oblasti, ktoré je potrebné vykonávať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce. PHSR obce je súčasťou sústavy dokumentov : Národného strategického referenčného rámca jeho operačných programov a Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce sa skladá z troch častí :

Analytická časť sa skladá z analýzy prírodných a socio- ekonomických podmienok územia. Záverom prvej časti je SWOT analýza, ktorá obsahuje silné a slabé stránky a taktiež príležitosti a ohrozenia skúmanej obce.

Strategická časť- na základe analýzy z prvej časti sa sformuje vízia, stručná predstava obce po dosiahnutí cieľov PHSR, obraz obce o 7 rokov. Cieľový stav v jednotlivých oblastiach, hodnotených vo SWOT analýze definuje strategické ciele.

Implementačná časť – Zásady, metodiky, riadenia, monitorovania, kontroly. Hlavnou kapitolou tretej časti je akčný plán. Ide o krátkodobý plán, ktorý zohľadňuje aktuálne, finančné a technické kapacity a poradie dôležitosti jednotlivých aktivít.

1 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie PHSR

Podľa § 11 ods. 4.c Zákona č. 369 / 1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obecné zastupiteľstvo schvaľuje koncepcie jednotlivých oblastí života.

Úloha obecného zastupiteľstva v procese implementácie PHSR :

- schvaľuje rozpočet obce a následne jeho zmeny
- schvaľuje monitorovacie a hodnotiace správy
- schvaľuje akčný plán na stanovené roky
- schvaľuje spolufinancovanie projektov v prípade žiadania finančných prostriedkov z iných zdrojov

Z pohľadu inštitucionálneho zabezpečenia úlohu riadiaceho orgánu v prípade implementácie PHSR bude riadiť obecný úrad

Úlohy obecného úradu v procese implementácie PHSR :

- pripravuje a podáva žiadosti o poskytnutie finančných prostriedkov z iných zdrojov
- implementuje schválené projekty
- predkladá žiadosti o platbu
- implementuje projekty financované z rozpočtu obce
- monitoruje a vyhodnocuje akčný plán
- vypracúva pravidelné monitorovacie a hodnotiace správy
- predkladá monitorovacie a hodnotiace správy obecnému zastupiteľstvu

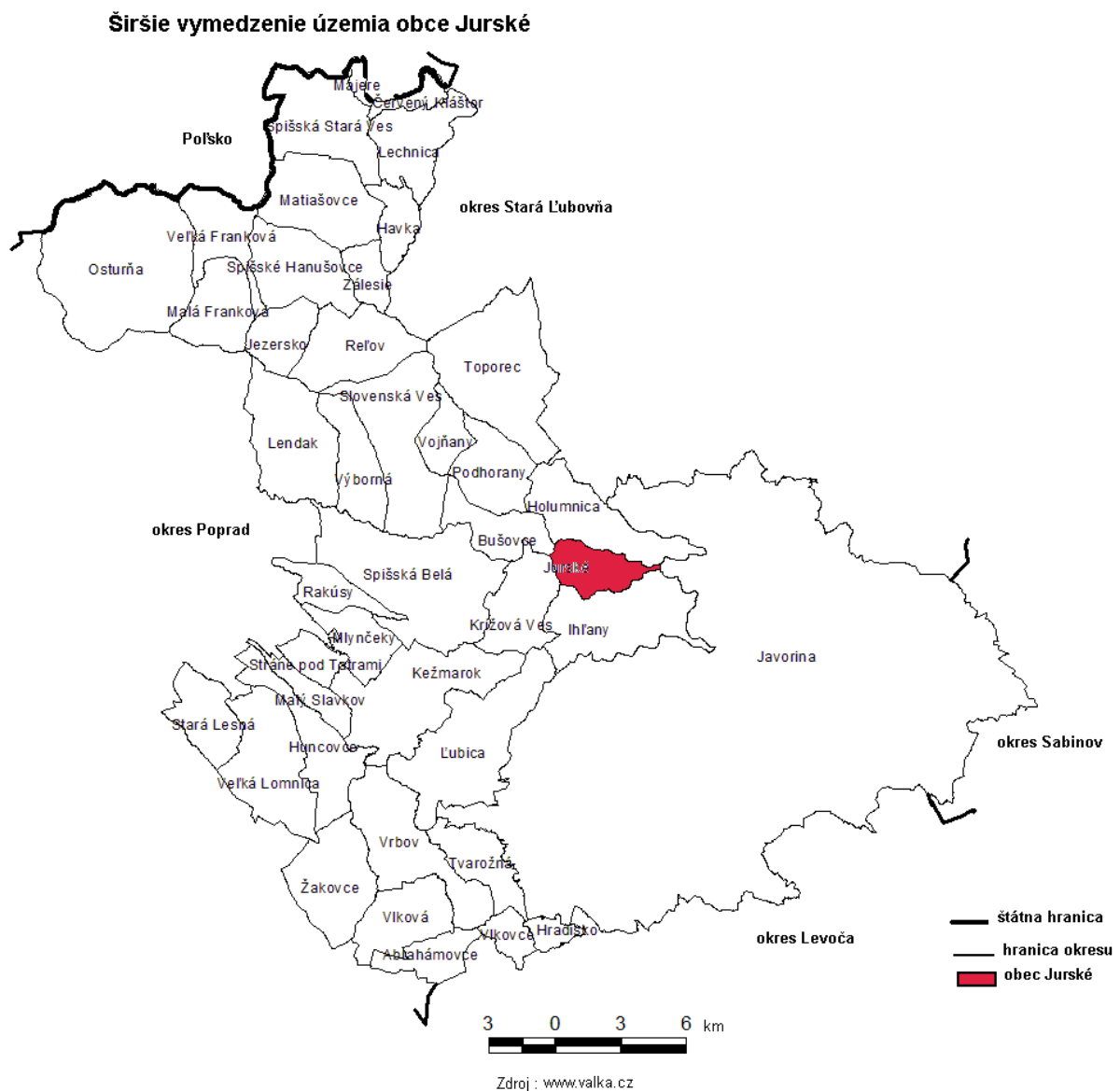
1.1 Financovanie regionálneho rozvoja SR

- a) zo štátneho rozpočtu vrátane finančných prostriedkov z rozpočtových kapitol ministerstiev
- b) zo štátnych účelových fondov
- c) z rozpočtov vyšších územných celkov
- d) z rozpočtov obcí
- e) z prostriedkov fyzických osôb
- f) z prostriedkov právnických osôb
- g) z úverov a príspevkov medzinárodných organizácií
- h) z prostriedkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi
- i) z iných prostriedkov, ak to ustanoví osobitný predpis

2 Základná charakteristika obce

Územie obce Jurské sa rozprestiera 49° 12' severnej geografickej šírky a 20° 31' východnej geografickej dĺžky. Z hľadiska širšieho vymedzenia obec patrí do Prešovského samosprávneho kraja a spadá do okresu Kežmarok (Mapa č. 1). Celková rozloha okresu Kežmarok je 839,5 km² čo predstavuje 1,7 % celkovej rozlohy Slovenskej republiky. Okres Kežmarok sa skladá z 39 obcí a 3 miest. Obec Jurské má rozlohu 7,227 km². Samotná obec zaberá 0,9 % plochy celého okresu. Obec leží v centrálnej časti okresu vzdialeného od mesta Spišská Belá 13,5 km a mesta Kežmarok 20 km . Najbližší hraničný priechod s Poľskom je vzdialený od obce 36 km Spišská Stará Ves- Lysá nad Dunajcom.

Mapa č. 1 :

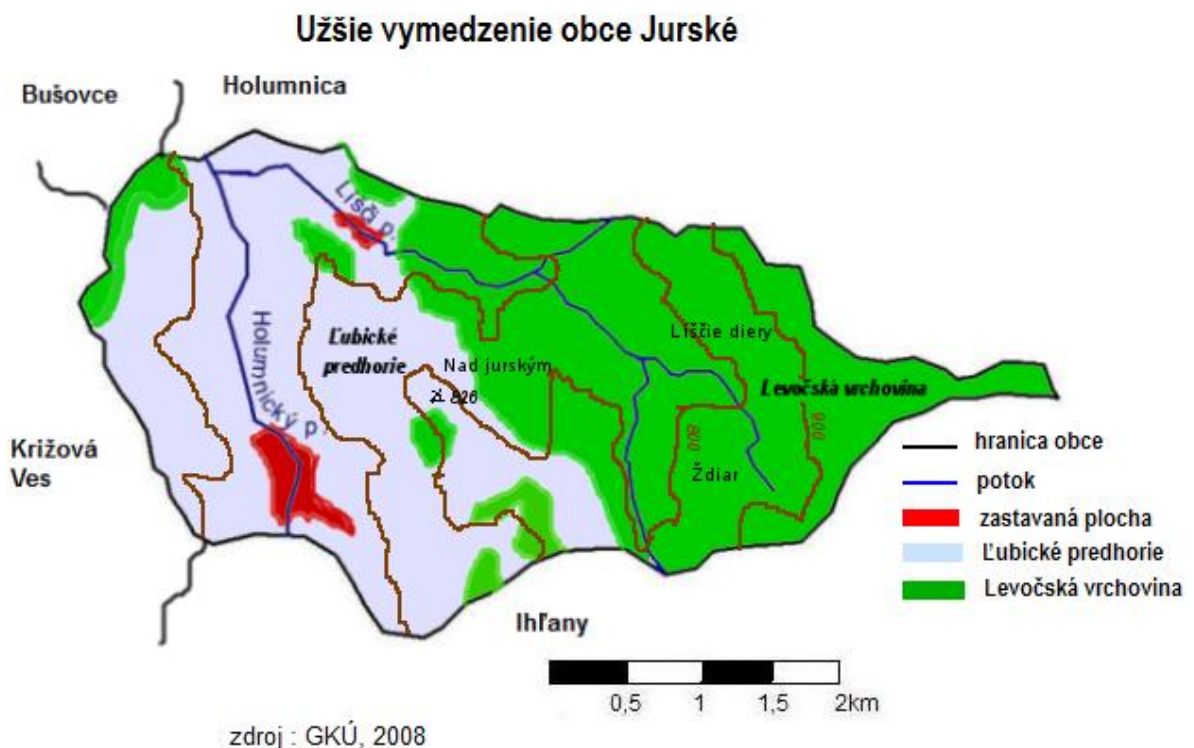
Nadmorská výška stredu obce je 640 m.n.m. Najnižší bod obce 639 m.n.m sa nachádza na severe územia v blízkosti Holumnického potoka. Najvyšší bod presahujúci 900 m. n. m. nájdeme v juhovýchodnej časti obce.

Jurské sa rozprestiera v severozápadnej časti Levočských vrchov. Západná časť územia obce leží v Ľubickom predhorí a východná v Levočskej vysočine. Leží v doline Holumnického potoka (Mapa č. 2).

Obec patrí ku starším obciam na Slovensku. Jej prvá písomná zmienka pochádza z roku 1294. Z hľadiska počtu obyvateľov, ktorá presahuje hodnotu 1100 obyvateľov ju radíme v rámci SR k stredne veľkým obciam.

Z administratívneho hľadiska obec susedí na severe s obcou Holumnica, so západu s obcami Bušovce, Križová ves a z juhu obec Ihľany.

Mapa č. 2 :

3 Prírodné pomery

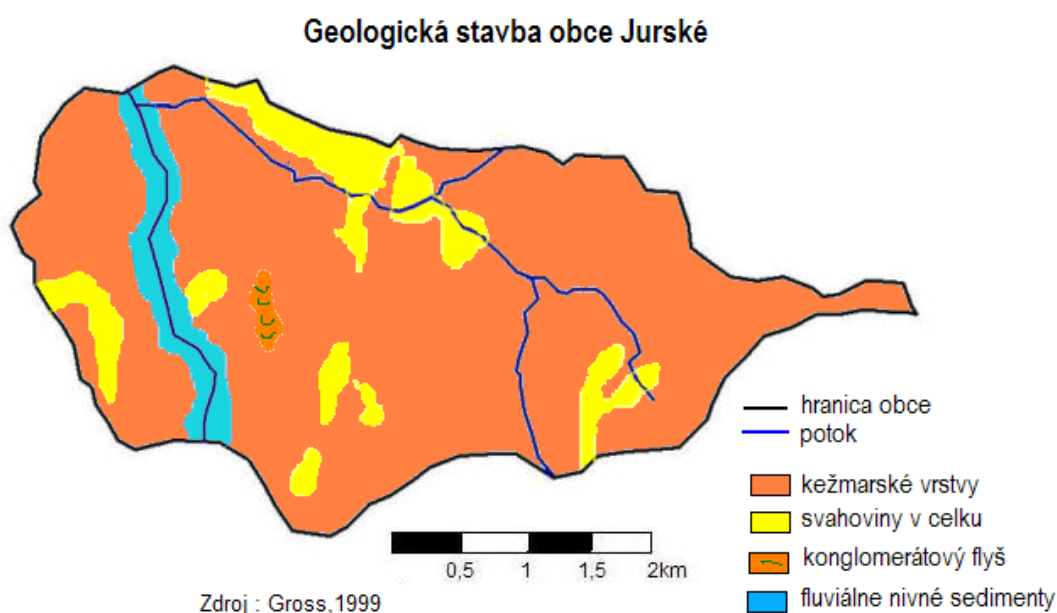
3. 1 Litogeografické pomery

Obec Jurské podľa Plesníka zaraďujeme do Západných Karpát a tektonickej schémy do vnútrokarpatského paleogénu. Vnútrokarpatský paleogén označovaný aj ako centrálno-karpatský morský sedimentárny útvar, ktorý pokrýval celú severnú časť Vnútrotných Karpát od bradlového pásma až po Slovenské rudohorie. Na jeho báze sú vyvinuté zlepenice, nazývané súľovské, nad nimi miestami organodetritické, numulitové vápence. Vyššie sú vždy aj ílovcové a flyšové súvrstvia. Transgredoval na zvrásnený a erodovaný podklad.

Geologická stavba územia

Vymedzené územia tvoria predovšetkým terciérne a kvartérne sedimenty. Z terciérnych sedimentov majú v obci najväčšie zastúpenie kežmarské vrstvy. Nachádzajú sa po celom území obce. Tieto vrstvy sú strednozrné a hrubozrné pieskovce bielopotockého typu charakteristické hrdzavožltou farbou (Mapa č. 3). Ďalšie terciárne sedimenty sú v obci zastúpené v podobe konglomerátového flyšu. Tento flyš sa vyskytuje v malom množstve na severo západe územia. Konglomerátový flyš sa považuje za distálnu časť sedimentov hrubých klastík.

Mapa č. 3 :

Kvartérne sedimenty rozdrobené po celom území svahoviny v celku. Ide o zmes svahovín a sutín, od balvanovito-blokovitých, kamenitých, piesčito- kamenitých a piesčitých cez

hlinito-kamenité. Ich hrúbka presahuje viac ako 2 m. V oblasti Holumnického potoka sa vyskytujú fluviálne nivné sedimenty (Gross,1999).

3.2 Morfogeografické pomery

Na základe rozdielnych geomorfologických charakteristík rozčleňujeme územie Slovenska na jednotlivé geomorfologické celky.

Územie obce Jurské patrí do jedného geomorfologického celku Levočské vrchy.

Tabuľka č. 1 : Zaradenie obce Jurské do geomorfologických jednotiek

Sústava	Alpsko-Himalájska	
pod sústava	Karpaty	
provincia	Západné Karpaty	
subprovincia	Vonkajšie Západné Karpaty	Vonkajšie Západné Karpaty
oblasť	Podhóľno-magurská	Podhóľno-magurská
celok	Levočské vrchy	Levočské vrchy
podcelok	Levočská vrchovina	Levočská vrchovina
časť	Lubické predhorie	Kolačkovský chrbát

Zdroj : Mazúr, Lukniš

Levočské vrchy zaraďujeme k flyšovému stredohoriu. Usporiadanie stredohoria do veľkého oblúka, ktorý sa ťahá po oboch stranách bradlového pásma od Senice až po hranicu Slovenska s Ukrajinou. Považujú sa za vrásovo-zlomový typ morfoštruktúr. Formovaním aktívnych morfoštruktúr typu hrásti dochádza k postupnej deštrukcii staršej už od paelogénu pasívnej vrásovej morfoštruktúry. V reliéfe sa často uplatňuje vplyv štruktúrno – litologických vlastností flyšových súvrství. Na väčšie úľovce sa spravidla viažu depresné formy s početným výskytom zosuvov (Lacika, 2001).

Levočské vrchy sú pohorie s rozlohou 625 km². Ide o rozložené pohorie vnútrokarpatského flyša, vyzdvižené pozdĺž zlomov nad Popradskú a Hornádsku kotlinu od 600 do 1281 m. Brachysynklinála, v ktorej synklinálne uložené pieskovce boli vypreparované ako vysoké chrbty až rozsiahle plošiny z menej odolného flyša. Reliéf je hladký, stredne až hlboko rezaný, vcelku hornatinový (Plesník, 1989).

Levočská vrchovina sa rozprestiera západne od Levočskej vysočiny. Jej západnú hranicu od Popradskej kotliny tvorí rieka Poprad a na juhozápade hraničí s Vrbovskou pahorkatinou. Na juhu má podcelok krátku hranicu s Levočskými planinami. Levočská

vrchovina sa delí na dve časti. Menšia časť Kolačkovský chrbát v severnej časti a väčšia časť Lubické predhorie v južnej časti (<http://www.rzlevoca.sk>).

3.3 Klímageografické pomery

Podľa Lapina obec zaradíme do mierne chladnej oblasti. Priemerne teploty v mesiaci júl od 12° C až 16° C. V mesiaci január sa priemerne teploty pohybujú okolo - 5°C. Priemerná ročná teplota dosahuje hodnoty od 4 – 6° C. Počet letných v obci je menej ako 50 dní do roka. Priemerný úhrn zrážok v januári 50 – 60 mm. V mesiaci júl je to 120 – 140 mm. Obec sa nachádza v dažďovom tieni. Priemerná ročná snehová pokrývka dosahuje 10,7 cm. Počet dní so snehovou pokrývkou prekračuje 100 dní v roku.

3.4 Hydrogeografické pomery

Zastúpenie povrchových vôd tečúcich má v obci Holumnický potok s prítokom Líščieho potoka. Holumnický potok patrí do úmoria Baltického mora a do povodia rieky Poprad. Rieka Poprad vznikla sútokom Hincovho potoka a potoka Krupá. Celková dĺžka rieky 154 km (z toho v Poľsku 59 km), vlieva sa do Dunajca medzi Starym a Nowym Saczom. Ako jediná odvádza vody slovenských tokov do Baltického mora. Povodie Popradu má rozlohu 2081 km². Vzhľadom na vodný režim patrí k riekam snehového typu s vysokými vodnými stavmi v apríli až júli, minimálnymi prietokmi v januári a februári. Priemerný ročný prietok pri ústí je 20 m³/s (<http://www.vysoke-tatry.sk>).

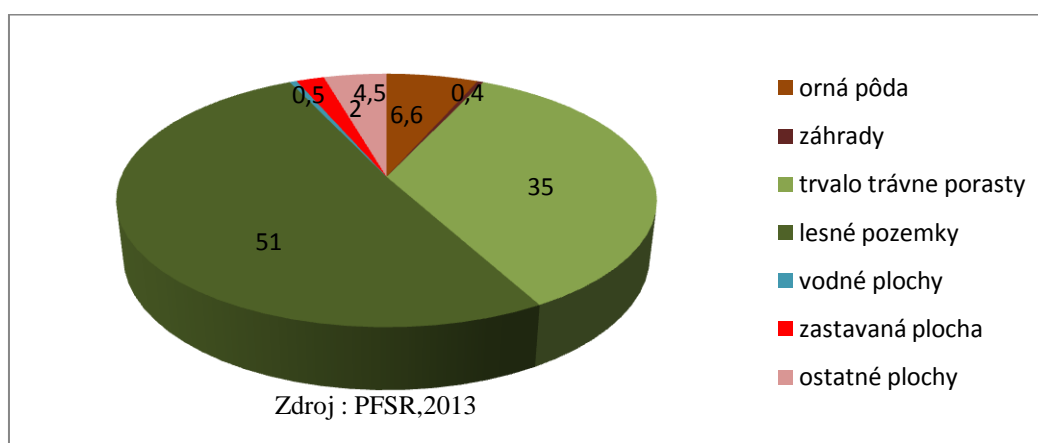
Holumnický potok je pravostranným prítokom Popradu a má dĺžku približne 16 km. Prameni v Levočských vrchoch v podcelku Levočská vysočina v nadmorskej výške okolo 1000 m. n.m pri Derežovej jaskyni. Potok má šesť prítokov z toho päť sprava : Peklo, Kobylí potok, Ihla, Líščí potok, Kamenec a zľava potok pri Kozom chrbte. Prechádza cez obce Ihľany Jurské, Holumnica a mestom Podolíne. V meste Podolíne ústi aj do rieky Poprad v južnej časti mesta vo výške 562 m. n.m.

Minerálne pramene sa v obci nevyskytujú. Nie je o nich vedený žiadny záznam. Najbližšie sírne minerálne vody sa nachádzajú v susednej obci Ihľany. Sírne minerálne vody sa v skúmanom území vyskytujú vo forme drobných výverov lokálneho významu v sedimentoch paleogénu. Výdatnosť týchto prameňov je 0,05 l.min⁻¹. Ide o vodu Gazdovho základného typu Ca-Mg-HCO₃, najčastejšie sa vyskytuje molárna subfácia C-Na-Ca spolu so subfáciami C-Ca-Mg a C-Na-S (Gross,1999).

3.5 Pedogeografická charakteristika

Celková rozloha obce Jurské je 7 226 349 m². Z toho poľnohospodárska pôda tvorí 303 4375 m² čo predstavuje 42 % z celkovej rozlohy obce. Poľnohospodárska pôda sa člení na ornú pôdu, chmeľnice, vinice, záhrady, ovocné sady, trvalé trávnaté porasty. Najväčšiu plochu zaberajú trvalo trávne porasty s 35 % a hodnotou 2 531 860 m² (graf. č. 1). Druhou výraznou zložkou je orná pôda, ktorá s hodnotou 473 972 m² tvorí 6,6 %. Záhrady tvoria veľmi málu plochu a to iba 28 543 m² s 0,4 %.

Graf č. 1 : Štruktúra pôdneho fondu obce Jurské v %

Nepoľnohospodárska pôda má najväčšie zastúpenie v podobe lesných pozemkov, ktoré tvoria 51 % s hodnotou 3 681 234 m². Vodné plochy zaberajú iba 0,5 % územia s rozlohou 32 306 m². Zastavaná plocha tvorí 2 % a ostatné plochy 4,5 %.

Pôdne druhy

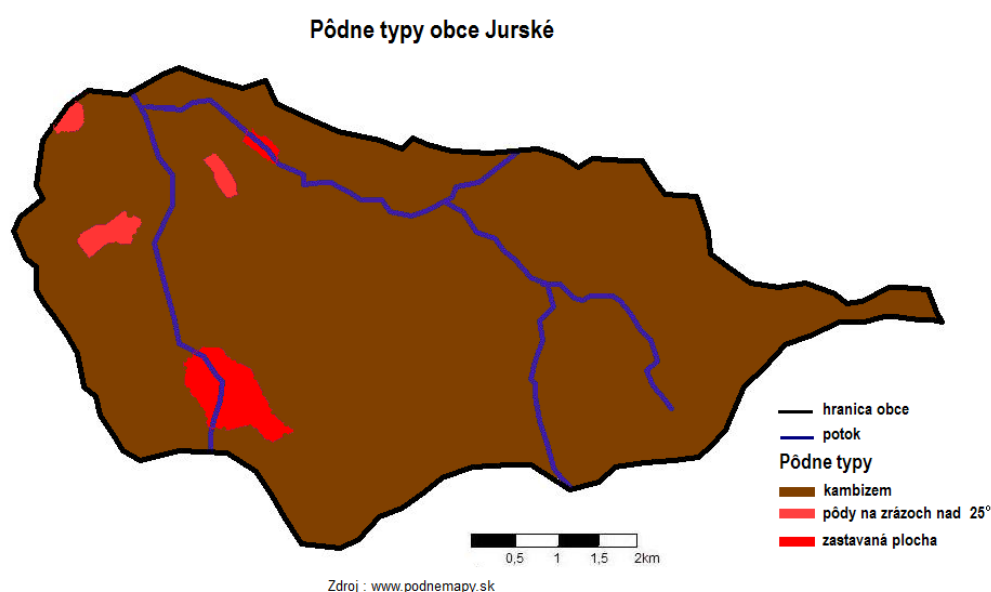
Na celom území obce Jurské sa nachádzajú stredné ťažké pôdy ľahšie piesočnato hlinité pôdy. Piesočnato hlinité pôdy sú prechodné druhy. Sú podobné ako hlinité pôdy, avšak so zreteľným i keď nie dominantným obsahom piesku, sú slabo plastické (Šály, 2000).

Pôdne typy

V obci majú zastúpenie najmä kambizeme pôdy ako môžeme vidieť na mape pôdnych typov. Na severe územia sa v malom množstve vyskytujú pôdy na zrázoch nad 25° bez rozlíšenia typu pôdy (Mapa č. 4).

Kambizeme sú najrozšírenejším pôdnym typom na Slovensku. Kambizeme sa produkčne a ekologicky uplatňujú v stredných a vyšších nadmorských výškach. Z ekologického hľadiska sú to pôdy cenné pre svoju nezastupiteľnú schopnosť zadržiavať a akumulovať zrážkové vody a tiež pre svoje filtračné vlastnosti. Vzhľadom na ich výskyt v svahovitých polohách sú často erodované a tým aj ohrozujú povrchové vodné zdroje (www.agroporadenstvo.sk). Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín vyvretých, metamorfovaných a vulkanických hornín, prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespevnených sedimentov, napr. z viatych pieskov.

Mapa č. 4 :

Kambizeme sú pôdy s rôzne hrubým svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávania skeletnatých substrátov s rôznym, väčšinou však vyšším obsahom skeletu. V obci prevažuje kambizem pseudoglejová, ktorá sa vyskytuje na ťažších zvetralinách. Kambizeme sa z hľadiska úrodnosti považuje za menej úrodne pôdy. Nakoľko sa nachádzajú na zvetralinách pevných hornín, často obsahujú v celom profile kamene a štrk. Vyhovujú však podmienkam lesného hospodárstva (Baláž – Vanková – Kramáreková, 2004).

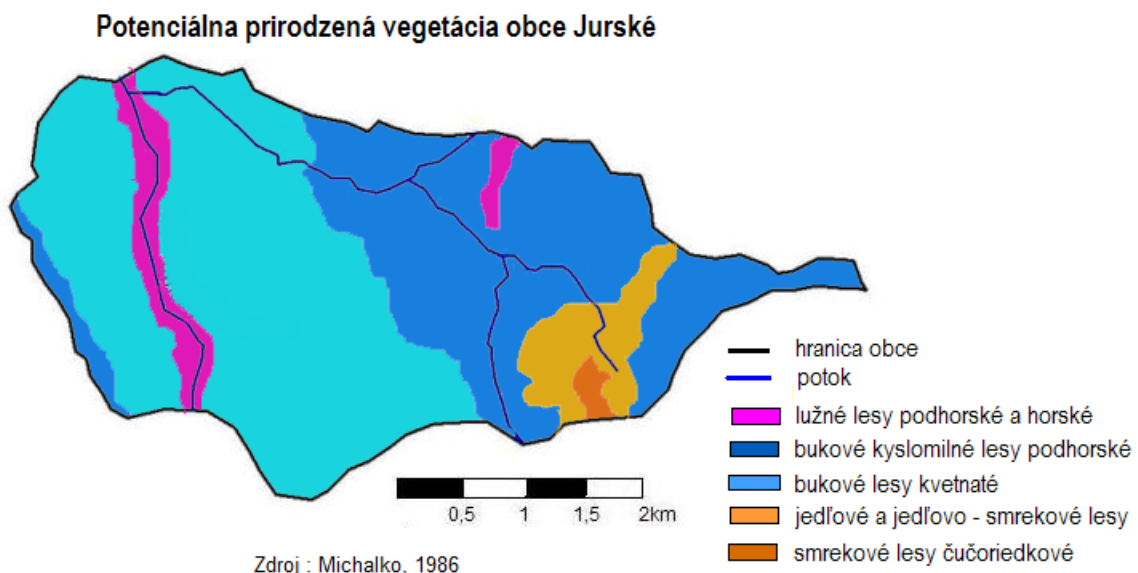
3.6 Fytogeografická charakteristika

Z hľadiska fytogeografického členenia podľa Plesníka 2002 obec Jurské zaraďujeme do bukovej zóny, horskej podzóny, do flyšovej oblasti a podoblasti Levočských vrchov.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Potenciálna prirodzená vegetácia je takou vegetáciou, ktorá by sa vyvinula na určitom území za súčasných klimatických, edafických a hydrologických pomerov bez antropogénneho vplyvu. Z hľadiska prirodzenej rekonštruovanej vegetácie by najväčšie územie pokrývali bukové lesy kvetnaté (*Asperulo-Fagetum*). Ide o hospodársky veľmi významné zonálne lesy zaberajú rozsiahle plochy v nižších pohoriach aj v predhoriach väčšiny vyšších pohorí (s výnimkou najchladnejších oblastí na severe Slovenska) na rozličných minerálne bohatých horninách. Ich optimum sa nachádza zhruba vo výškach 400 – 700 m, ich celkové výškové rozšírenie je však ešte rozsiahlejšie (Mapa č. 5).

Mapa č. 5 :

Porasty kvetnatých bučín sú floristicky pomerne jednotvárne. Buk nachádza na týchto stanovištiach ideálne podmienky, v ktorých je schopný vytvárať husto zapojené nezmiešané porasty, kde sa v mnohých prípadoch ťažko presadzujú nielen ďalšie dreviny, ale dokonca aj byliny a kry. V nižších polohách býva primiešaný hrab, ktorý sa však v prírodných porastoch

vyskytoval zrejme len ojedinele. Z ďalších drevín bývali primiešané cenné listnáče a čerešňa, ich zastúpenie však bolo vo väčšine porastov veľmi nízke (www.forestportal.sk).

Druhé veľké zastúpenie by mali bukové kyslomilné lesy horské (*Luzulo-Fagetum*). Prevažovali by kyslomilné a oligotrofné byliny, druhovo pomerne chudobné. Z drevín by sme v tejto jednotke našli jarabinu vtáčiu (*Sorbus aucuparia*), brezu bradavičnatú (*Betula pendula*) a borievku obyčajnú (*Juniperus communis*). Tieto spoločenstvá sú floristicky jednotvárne. Buk tu síce nenachádza až natoľko priaznivé podmienky ako na živných podkladoch, napriek tomu však aj tu nájdeme často len čisté bučiny, v ktorých sa vyskytuje len málo ďalších druhov rastlín. Kyslé pôdy do istej miery zvyhodňujú dub alebo jedľu. Bylinná vrstva bučín je často veľmi chudobná – nachádzame tu chudobnejšiu variantu tzv. nahých bučín (*Fagetum pauper*). V týchto porastoch pokrýva bylinné poschodie (tvorené najmä *Luzula luzuloides*) len niekoľko percent plochy, takže vzhľad fytocenózy dominuje bukový opad (www.forestportal.sk).

Lužné lesy podhorské a horské (*Ulmenion*) by lemovali Holumnický potok z obidvoch strán a ťahali sa južným smerom z dôvodu podmäčania plochy podzemnou vodou. Na pobreží vodného toku a horských bystrín by sa tiahli úzke, často pretŕhané pásy porastov s vrbou sivou (*Salix eleagnos*) a vrbou purpurovou (*Salix purpurea*). Druhé zloženie bylinného poschodia by bolo pestré, pretože k hygrofilným (záružlie močiarné, bodliak lopúchovitý atď.) a subhygrofilným druhom by často prenikali aj vodou splavené druhy z okolitých lesných alebo prameniskových spoločenstiev (Michalko, 1986)

V menšej miere v juhovýchodnej časti územia by sa nachádzali jedľové a jedľovo-smrekové lesy horské. V nich by sa najčastejšie vyskytovala jedľa (*Abies alba*) s primiešaným smrekom (*Picea abies*), borovicou sosnou (*Pinus sylvestris*), jarabinou vtáčou (*Sorbus aucuparia*) a vzácné s bukom (*Fagus sylvatica*). V bylinnom poraste by rástla brusnica pravá (*Vaccinium vitis-idaea*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*) či papraď samčia (*Dryopteris filix-mas*).

Málu časť územia zaberajú smrekové lesy čučoriedkové (*Vaccinio-Piceetea*). Ž na plošne nevýznamné výnimky sú spoločenstvá vysokohorských smrečín floristicky pomerne jednoduché. Z drevín tu dominoval smrek, ktorý často vytváral nezmiešané porasty so špecifickou medzernatou štruktúrou. Z ďalších drevín sa vyskytujú jarabina vtáčia, javor horský a breza. Buk sa tu vyskytuje len ako podúrovňový strom a len v malom počte. V

niektorých oblastiach bol prítomný aj smrekovec alebo limba. V podraсте zväčša prevažujú acidofilné druhy, najmä čučoriedka (*Vaccinium myrtillus*).

3.7 Zoogeografická charakteristika

V rámci zoogeografického členenia terestrického biocyklu obec Vrbov zaradujeme do provincie listnatých lesov a do podkarpatského úseku (Jedlička, Kalivadová, 2002). Z hľadiska limnického biocyklu obec patrí do Atlantickej provincie a popradského okresu (Hensel, Krno, 2002).

Živočíšne spoločenstvá sú priamo viazané na rastlinstvo a určované ďalšími prírodnými podmienkami, podobne ako aj antropogénnymi činiteľmi. Živočíchy žijúce na území Vrbova rozdeľujeme podľa Lauka (2003) do nasledujúcich spoločenstiev : živočíšne spoločenstvo lesov, živočíšne spoločenstvo polí a lúk, živočíšne spoločenstvo vôd, močiarov a brehov, živočíšne spoločenstvo ľudských sídlisk. Veľké množstvo druhov, tzv. arboricolné živočíchy, sú prispôbené životu na stromoch. Na ihličnatých stromoch sa nachádza bezkrídla kobylka smreková (*Barbitistes constrictus*). Z rastlinných vošiek sú na ihličnaté stromy viazané medovice z rodu *Cinara*. Ihličím sa živia húsenice motýľa mníšky obyčajnej (*Lymantria monacha*). Na drevo ihličnatých hôr je viazaný lykožrút smrekový (*Ips typographus*) a fuzáč smrekový (*Monochamus sutor*). Špecifickými biotopmi sú poľné hôrky a kroviny, kde sa vyskytujú druhy zo spoločenstva hôr, no taktiež i zo spoločenstva polí. Druhové zloženie fauny týchto biotopov je najpestrejšie, a teda z hľadiska ochrany fauny i najdôležitejšie. Poľné hôrky sa v chotári Charakteristickými druhy sú tu: jež obyčajný (*Erinaceus europeus*), hranostaj obyčajný (*Mustella erminea*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), lasica obyčajná (*Mustella nivalis*). Charakteristickým druhom červov je dažďovka zemná (*Lumbricus terrestris*). Častým druhom hmyzu je ucholak obyčajný (*Forficula auricularia*). Chrobáky zastupujú okrem iných, bzdocha kapustová (*Euryde ma oleraceum*, či bystruška medená (*Carabus cancelatus*)). V poľných biotopoch je z obojživelníkov charakteristická ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a ropucha zelená (*Bufo viridis*). Plazy sú zastúpené vretenicou obyčajnou (*Vipera berus*), na vlhkých miestach užovkou obyčajnou (*Natrix natrix*). Celá obec sa nachádza v geomorfologickom celku Levočských vrchov, ktoré vytvára dobré podmienky pre hniezdenie chrapkáča poľného (*Crex crex*) a orla skalného (*Aquila chrysaetos*) a pre mnoho iných.

Pre poľovníkov majú veľký význam srnec hôrny (*Capreolus capreolus*), jelen obyčajný (*Cervus elaphus*), sviňa divá (*Sus scrofa*). Živočíšne spoločenstvo ľudských sídiel, z ktorého sú také druhy ako lastovička domová (*Hirundo rustica*), myš domová (*Mus musculus*), vrabec domový (*Passer domesticus*).

3.8 Ochrana prírody

Ochranou prírody a krajiny sa rozumie obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prípadne dedičstvo, vzhľad krajiny a znížiť jej ekologickú stabilitu, ako i odstraňovanie takýchto zásahov. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy. Osobitná ochrana prírody sa realizuje územnou ochranou vo vymedzenom území, druhovou ochranou rastlín, živočíchov, nerastov, skamenelín a ochranou drevín (<http://www.enviro.gov.sk/>). Jednotlivé chránené objekty majú rozdielne prírodovedné a kultúrno-spoločenské hodnoty, teda aj poslanie. Podľa toho ich kategorizuje Zákon o ochrane prírody č. 543/2002.

Na územie obce nezasahuje ani jedno z chránených území Natura 2000. Na území obce RCOP Prešov plánuje vytvoriť CHVÚ v časti Levočského úbočia. Ide o ochranu 19 druhov vtákov.

4 Socioekonomické pomery

4.1 Historický vývoj obce Jurské

Obec Jurské doposiaľ nemá vydanú žiadnu monografiu v ktorej by bola história obce zahrnutá. Kronika obce z 20. storočia sa nachádzala v obci, ale v súčasnosti vedenie obce nevie kde je táto kronika. Obec disponuje malými poznatkami z čias minulých ohľadom svojho územia. Niektoré poznatky sa podarilo zozbierať a sú uvedené dole nižšie.

Prvá písomná zmienka obce pochádza z roku 1294 z listiny *Sanctus Georgius*. Obec založili šľachtici z rodu Görgey (Hrhovský). Názov Jurské svedčí o tom že už v 13. storočí stál na území kostol, ktorý je zasvätený sv. Jurajovi. Tak ako každá obec na Spiši mala nemecký názov a neskôr maďarský. Obec od 14. storočia vystupuje pod názvami Sentgurg z roku 1329 Sentgyrgh (1345), Zenthgerge (1408), a Zenthgyorgy (1598). V roku 1808 môžeme obec nájsť pod maďarským, nemeckým i slovenským názvom Szent – György, Sankt- Georgen, Jurské, Djurské. Po maďarsko - uhorskom vyrovnaní v roku 1863 dochádza k stupňujúcej maďarizácii. Išlo o snahu čo najväčšie množstvo obyvateľstva pomad'arčiť. Preto v rokoch 1863 až 1918 obec používala názvy Sentgyörgy a Szepesszentgyörgy. Názov obce, ktorý dodnes obec používa je bol zavedený od roku 1920.

Obec až do roku 1848 patrila predovšetkým Hrhovským. Ako zemepáni vlastníci časť pozemkov a poddaných v obci sa ešte uvádzajú Horvát- Stančičovci, Badániovci, Ujháziovci a Svätójánski.

Morfogenetický vývoj

Pôdorys čiže plán obce je výsledkom dlhodobého vývoja. Z tohto hľadiska obec zaradujeme k reťazovej kolonizačnej dediny, ktorá vznikla kolonizáciou v 13. až 14. storočí. Domy sú usporiadané pozdĺž potoka v doline kde vedľa neho ide cesta . Vzdialenosti domov sú nepravidelné Obec už v minulosti bola zaradovaná k stredné veľkým obciam v regióne Spiš. V roku 1598 daňoví konskriptori evidovali 23 domov. V záznamoch počte obyvateľov v roku 1700 sa evidovalo v obci 119 obyvateľov nemeckého a rusínskeho etnika. Podľa náboženského presvedčenia žilo v obci 64 evanjelikov, 30 gréckokatolíkov a 25 rímskokatolíkov. Podľa toho môžeme vidieť že obec bola prevažne nemeckej národnosti. Ako je známe v regióne Spiš bol prevažne osídľovaný obyvateľmi nemeckej národnosti. V 18. storočí došlo k priaznivému demografickému vývoju Z toho vyplýval aj väčší počet domov. V roku 1783 bolo evidovaných v obci už 53 domov. Čo je viac ako dvojnásobok čo bol v roku 1598. V týchto domoch už žilo 345 ľudí. Trojnásobný nárast počtu obyvateľov oproti roku

vyššie spomenutého. Ďalší údaj o počte domov pochádza z roku 1828 kde evidovali 78 domov. V týchto domoch žilo 581 ľudí. Neskôr sa tento trend v počte domov a obyvateľov zastavil.

Vývoj symbolov obce

Hoci vlastné dokumenty predstavitelia obce vydávali už v 17. storočí, neboli ešte spečatené obecnou pečaťou. Prvé pečatidlo, ktoré si dala vyhotoviť obec pochádza až z 2. polovice 18. storočia. Najstarší odtlačok sa zachoval na dokumente z roku 1776 (obr. č. 1).

Obrázok č. 1: Pečať z roku 1776

Pečať o priemere 26 mm má vo svojom poli postavu sv. Juraja, ktorý kopijou zabíja draka. Okolo neho hore sa nachádzajú skratky písmen "S"- obrátené ! "I", ktoré môžu znamenať SIGNUM (znamenanie) a vpravo nižšie písmeno "S" (SANCTI). Vľavo pod písmenom "I" je umiestnená šesťcípá hviezda a pod ňou sigla "G" (GEORGII). Kruhový text obsahuje majuskulný text ".S. PAGI. S.GEORGII" .

Potom táto pečať bola v roku 1847 vystriedaná väčšou a oválnou (priemer 27x33 mm).

Obrázok č. 2 : Pečať z roku 1847

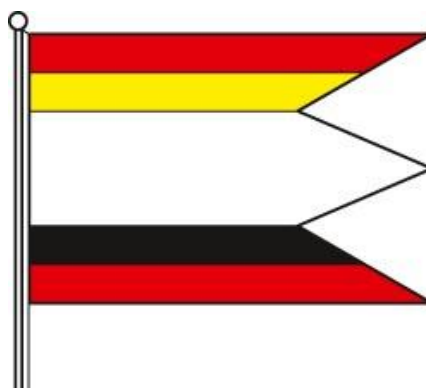
Vo svojom poli má taktiež postavu sv. Juraja bojujúceho s drakom, ktorý je však otočený doľava. Oproti pôvodnej pečati tu chýbajú hore singly S a I , hviezda je umiestnená vpravo a namiesto dolných skratiek pomenovania svätca (S,G) možno nepochopením zo strany rytca sú po oboch stranách postavy umiestnené číslice "8" ako znaky nekonečna. Kruhový text znie ".S. PAGI. SZENTS+ GEORGII 1847" .

Koncom 19. a začiatkom 20. storočia v dôsledku prehlbujúcej maďarizácie sa na overovanie dokumentov používali iba nápisové pečiatky s maďarským textom. Ďalším základným symbolom obce je erb. Erb obce Jurské vychádza z pečate 18. storočia. Súčasný erb obce bol prijatý 02. 12. 1997. Podľa heraldického registra SR autormi sú František Žifčák a Vladimír Labuda. Erb symbolizuje hovoriaci motív sv. Juraja, viažuci sa na pomenovanie obce, podľa obecnej pečate z roku 1776, ktorú môžeme vidieť na obrázku č. 1.

Obrázok č. 3 : Erb obce Jurské

Obrázok č. 4 : Vlajka obce Jurské

Zdroj : OÚ Jurské, 2013

Popis erbu Jurské : v červenom štíte na čiernom drakovi so striebornou zbrojou vpravo od zlatej hviezdy stojací strieborný rytier v ľavici so zlatou kopijou bodnutou do dračej hlavy.

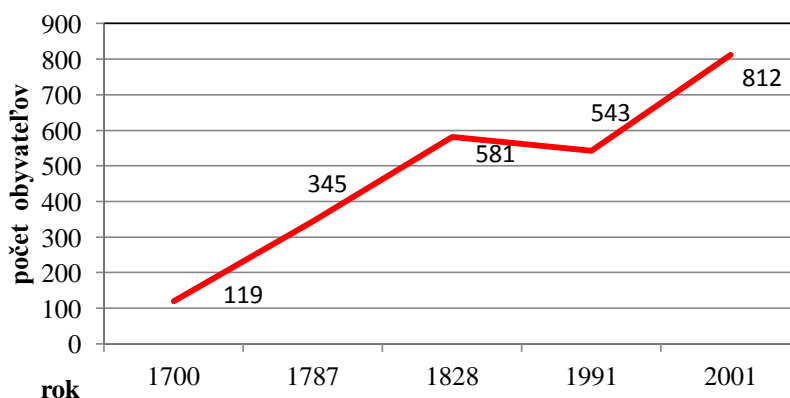
Opis vlajky : vlajku tvorí päť pozdných pruhov vo farbe červenej, žltej, bielej, čiernej a červenej

4.2 Demografia

Vývoj počtu obyvateľov

Vývoj počtu obyvateľov od roku 1700 až po rok 2001 je ovplyvnený viacerými faktormi. Na vývoj počtu obyvateľov vplýva niekoľko činiteľov a najmä historických udalostí. Obec Jurské od roku 1700 má priaznivý vývoj počtu obyvateľov. Až v polovici 19. storočia vývoj nebol až taký dynamický.

Graf č. 2 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Jurské za vybrané obdobie

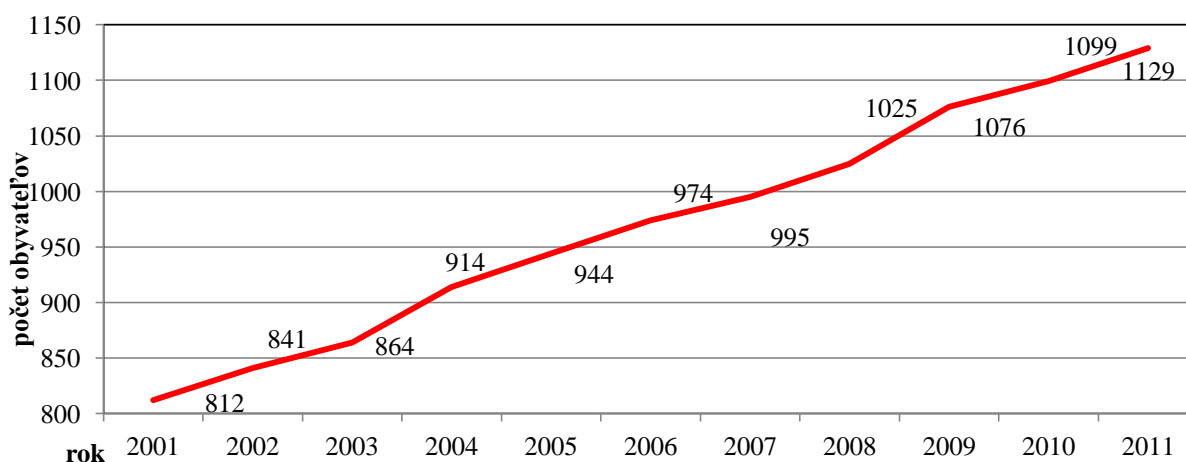

zdroi : OÚ, Jurské. ŠÚ SR

Na grafe č. 2 môžeme vidieť, že počet obyvateľov v roku 1700 oproti roku 1828 sa výrazne zvýšil. Nastal nárast až o 462 obyvateľov. Rok 1991 nám znázorňuje úbytok obyvateľstva (graf. č.2). Je to zapríčinené aj tým, že začiatkom 20. storočia mnoho obyvateľov odchádza za prácou do Severnej Ameriky. Taktiež počas 20. storočia prebehli 2 svetové vojny, ktoré sa taktiež výrazne podpísali pod tento úbytok. Ale opäť veľký nárast obyvateľstva nastal v roku 2001 kde počet obyvateľov dosiahol 812 . Príčiny môžeme nájsť v priaznivom počte narodených a taktiež vo veľkej emigrácii.

Stupňujúca tendencia počtu obyvateľov pokračuje až po súčasnosť. Obdobie rokov 2001 až po rok 2011 nám ukazuje priaznivý vývoj obyvateľstva. Takmer v každom roku sa počet obyvateľov zvyšuje viac ako o 30. Iba v roku 2007 to bolo o 21 obyvateľov (graf. č. 3). Najväčší nárast nastal v roku 2009 a to o 51 obyvateľov, kde počet obyvateľov dosiahol 1076 oproti roku 2008 a to 1025. Prvé sledované obdobie rok 2001 má počet obyvateľov 812 a po uplynutí 10 rokov má obec 1129 obyvateľov. Došlo k obrovskému nárastu o 317 obyvateľov. Už v roku 2004 obec dosiahla počet obyvateľov nad 900. A v roku 2008 to už bolo cez 1000 obyvateľov. V obciach na Slovensku skôr vnímame trend úpadku obyvateľstva alebo len malé zvyšovanie počtu obyvateľstva. Obec Jurské sa zaraďujeme k menšiemu počtu obci kde je tak vysoký medziročný nárast počtu obyvateľov.

Graf č. 3 : Vývoj počtu obyvateľov v obci Jurské v rokoch 2001 – 2011

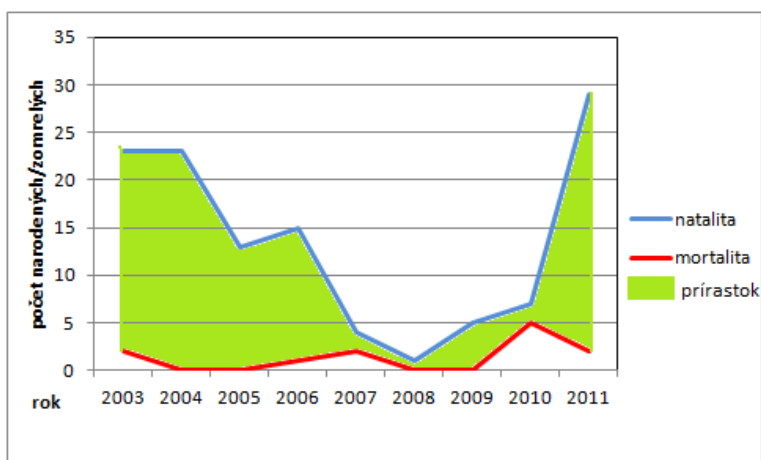
zdroj : OÚ, Jurské, 2013

Dynamika obyvateľstva

Do dynamiky obyvateľstva zahrňujeme prirodzený a migračný pohyb. Prirodzený pohyb zahŕňa populačné procesy, ktoré súvisia s rozmnožovaním a odumieraním

obyvateľstva. Hlavnými procesmi prirodzeného pohybu sú natalita a mortalita obyvateľstva. Podľa Mládeka do migračného pohybu zaraďujeme proces odsťahovania (emigrácia) a prisťahovania (imigrácia).

Graf č. 4 : Prirodzený pohyb v obci Jurské v rokoch 2003 – 2011

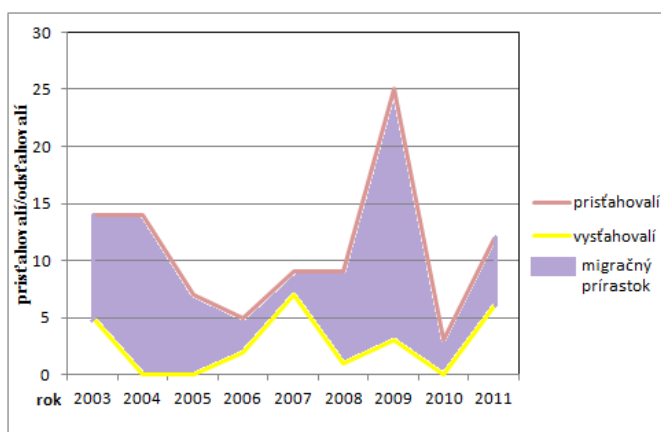

zdroj : OÚ, Jurské 2013

Na grafe č. 4 môžeme vidieť, že v obci Jurské dochádza za sledované obdobie rokov 2003 až 2011 iba k prirodzenému prírastku. V obci v každom roku prevažuje natalita nad mortalitou. Najvyššia natalita bola v roku 2011 a to 27 narodených. Druhým obdobím s najvyšším počtom narodených bol rok 2004 a to s 23 narodenými. Naopak najnižšia natalitu zaznamenali v obci v roku 2008 a to iba jeden narodený.

Z hľadiska migrácie sa v obci Jurské jedna iba o migračný prírastok. V sledovanom období prevažuje v každom sledovanom roku imigrácia nad emigráciou. Najväčšiu imigráciu zaznamenala obec v roku 2009 kde sa prisťahovalo 22 ľudí. Ďalším výrazným obdobím z hľadiska emigrácie boli roky 2003 a 2004 kde sa prisťahovalo 14 ľudí (graf. č. 5).

Graf č. 5 : Migračný pohyb v obci Jurské v rokoch 2003 – 2011

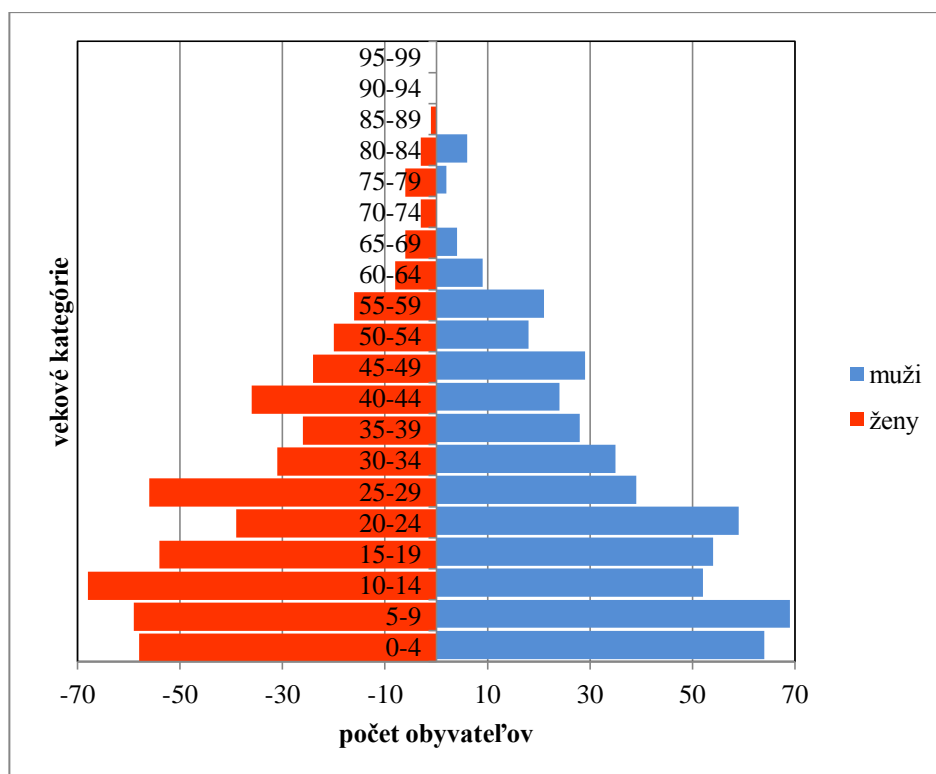
zdroj : OÚ, Jurské, 2013

V rámci imigrácie je ešte významný rok 2008 kde sa prisťahovalo 8 ľudí do obce. Ostatné sledovanie obdobia mali menej ako 8 prisťahovaných. Emigrácia je výrazne menšia ako imigrácia. Najvyššiu emigráciu zaznamenali v obci v roku 2007 a to 7 ľudí sa odsťahovalo. Druhým výrazným rokom v emigrácii bol posledný sledovaný rok 2011 kde sa z obce odsťahovalo 6 obyvateľov. Za ním nasledoval prvý sledovaný rok 2003 s hodnotou 5 odsťahovaných. Výrazný bol ešte aj rok 2009 s 3 odsťahovanými obyvateľmi. V roku 2006 sa odsťahovali dvaja ľudia a v roku 2008 jeden. Roky 2004 a 2005 sú pre emigráciu špecifické neodšahoval sa žiaden obyvateľ obce.

Štruktúra obyvateľstva podľa veku

Veková štruktúra každej populácie je výsledkom predchádzajúceho vývoja úrovne pôrodnosti, úmrtnosti a migrácií minulých rokov. Okrem toho ovplyvňuje aj ďalšie demografické procesy ako sú sobášnosť, mieru ekonomickej aktivity obyvateľstva a s tým súvisiacu základňu pracovných síl (Mládek, 1997).

Graf č. 6 : Veková pyramída obce Jurské za rok 2011

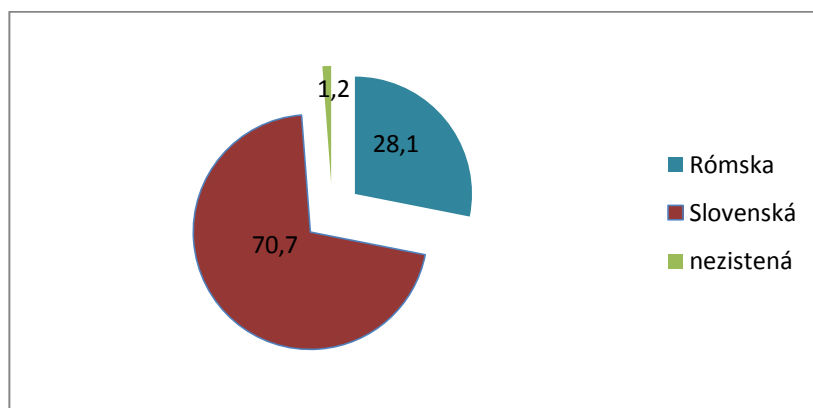
zdroj : SODB, 2011

Veková pyramída je najčastejšie používaný spôsob interpretácie vekovej štruktúry obyvateľstva. Z nasledujúceho grafu č. 6 je vidieť, že v obci ide o progresívny typ vekovej štruktúry, v ktorom je relatívne vysoká zložka detského obyvateľstva oproti poreprodukčnej zložke obyvateľstva. Najpočetnejšia veková kategória v obci je 5- 9 až 128 detí. Muži prevažujú nad ženami a to o 10. Druhou najpočetnejšou je prvá veková kategória 0- 4 roky, ktorá má 122 detí. Opäť prevažujú muži a to o 6. Od kategórie 5 až 9 má obyvateľstvo klesajúcu tendenciu. Aj preto môžeme tvrdiť, že ide o progresívny typ vekovej kategórie. Na SR ide o zriedkavý typ tejto vekovej pyramídy. Dominantnú úlohu zohráva regresívny typ v krajine. V najvyššej vekovej kategórii 95 – 99 nie je žiadne zastúpenie v obci. Taktiež v kategórii od 90 po 94 nemá zastúpenie žiaden obyvateľ obce. Až v kategórii 85 – 89 má zastúpenie jedna obyvateľka obce.

Obyvateľstvo podľa kultúrnych znakov

História a geografická poloha sú v obci Jurské hlavnými faktormi vplývajúce na národnostné zloženie obyvateľov obce. Podľa sčítania obyvateľov a domov z roku 2011 má najväčšie zastúpenie Slovenská národnosť a to 70,7 %. Druhou najpočetnejšou národnosťou je Rómska s hodnotou 28,1 %. Nepodarilo sa zistiť národnosť u 1,2 % obyvateľov (graf č. 4).

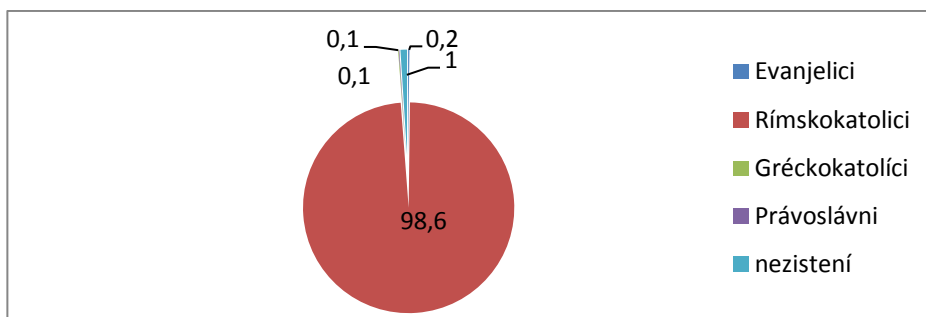
Graf č. 4 : Obyvatelia obce Jurské podľa národnosti v %

zdroj : SODB, 2011

Ďalším kultúrnym znakom obyvateľov obce je vierovyznanie. Dominantným vierovyznaním v obci je Rímskokatolícke s hodnotou 98,6 %. Veľmi malé zastúpenie má evanjelické a to iba 0,2 %. Gréckokatolícke a Pravoslávne majú zhodne po 0,1 % zastúpenie. U jedného percenta obyvateľstva sa nepodarilo zistiť vierovyznanie (graf. č. 5).

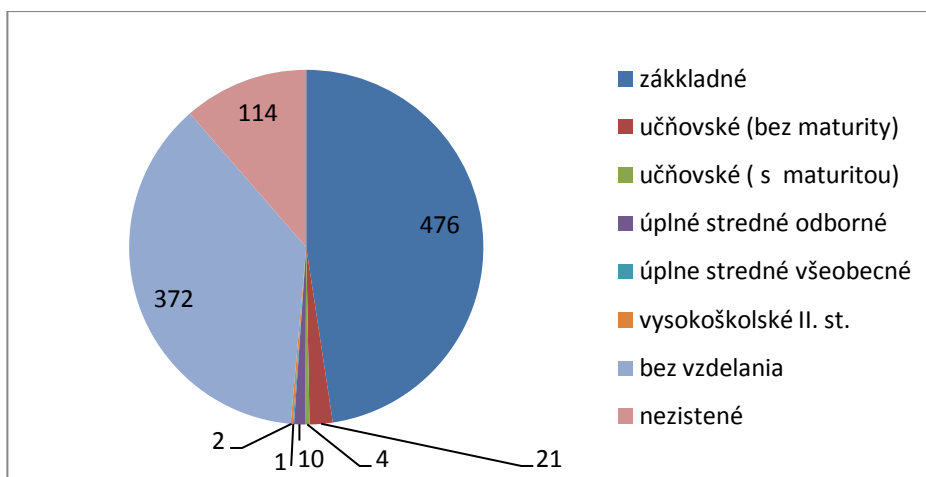
Graf č. 5 : Vierovyznanie v obci Jurské v %

zdroj : SODB, 2011

Vzdelanie je považované za jedno z najdôležitejších faktorov, ktorý sa viaže na priaznivý vývoj územia a to nielen z ekonomického, ale aj z kultúrneho hľadiska. Z tohto hľadiska obec Jurské veľmi nevyhŕka. Podľa SODB 2011 dosiahlo základné vzdelanie najviac obyvateľov a to 476. Veľké množstvo obyvateľov je bez vzdelania vyše 372, čo spôsobuje problém obyvateľov možnosti zamestnať sa. Sčítajúcim sa nepodarilo zistiť u 114 obyvateľov dosiahnuté vzdelanie. 21 obyvateľov ukončilo učňovské vzdelanie bez maturity. Úplne stredné odborné vzdelanie ukončilo 10 obyvateľov obce (graf. č. 6). Učňovské s maturitou sa podarilo ukončiť 4 obyvateľom obce. Iba dvaja obyvatelia majú ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa. Jeden obyvateľ ukončil stredné vzdelanie všeobecné.

Graf č. 6 : Obyvatelia obce Jurské podľa dosiahnutého vzdelania

zdroj : SODB, 2011

Ekonomické znaky

Ekonomickú aktivitu obyvateľstva hodnotíme na základe podielu ekonomicky aktívneho obyvateľstva z celkového počtu obyvateľov obce. Pri ekonomickej štruktúre je potrebné v rámci odvetví hospodárstva poukázať na nezamestnanosť obyvateľov obce.

Nezamestnanosť je negatívnym znakom ekonomiky štátu. Zvyšovanie nezamestnanosti spôsobuje obrovské problémy v jednotlivých územiach štátu. Tento negatívny znak zapríčiňuje nielen veľké ekonomické, ale aj sociálne problémy v danom území. Nezamestnanosť obce je obrovská. Na úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku je viac ako 336 evidovaných uchádzačov o zamestnanie z obce Jurské. V obci pracuje nie ani desiatka občanov. Je to spôsobené aj tým v akom regióne sa obec nachádza. Podľa Úradu práce sociálnych vecí SR miera evidovanej nezamestnanosti sa v decembri 2012 vyšplhala na 30,06 % v okrese Kežmarok. Z hľadiska Slovenskej republiky je to tretie najvyššie číslo. Väčšiu hodnotu v miere nezamestnanosti dosahujú už iba okresy Rimavská Sobota a Revúca.

Ekonomická aktivita je naviazaná predovšetkým na možnosti zamestnania v určitom odbore v danom území. Je charakteristická zmenami v sociálnej, kvalifikačnej a profesijnej oblasti. Z hľadiska všetkých odvetví národného hospodárstva je v okrese nízka miera možnosti zamestnania najmä bez vzdelania a dlhodobého evidovania na úrade práce.

4.3 Hospodárstvo obce

Hospodárstvo obce Jurské delíme na výrobnú a nevýrobnú sféru.

Výrobná sféra

Výrobnú sféru tvorí poľnohospodárstvo a priemysel. Je to dôležitá časť hospodárstva, ktorá výrazne ovplyvňuje život v obci. Zaraďujeme túto časť k základným ukazovateľom rozvoja obce. Patrí k jedným z východiskových bodov finančných zdrojov v obci.

Poľnohospodárstvo

Z hľadiska Slovenskej republiky môžeme v súčasnosti sledovať úpadok poľnohospodárstva. V minulosti sa vidiecke prostredie vyznačovalo vysokou zamestnanosťou v poľnohospodárstve. Dnes už to tak nie je. Obec Jurské ani v minulosti nejako nevynikala poľnohospodárstvom. Nezarad'ovala sa k viacerým obciam SR, kde výrobnú sféru vo vysokej miere tvorilo poľnohospodárstvo. Toto má za následok reliéf obce. Celá obec sa nachádza v Levočských vrchoch len v nižšej nadmorskej výške sa rozprestiera orná pôda. V súčasnosti orná pôda tvorí 6,6 % celkovej rozlohy obce. Dnes na ornej pôde obce hospodári spoločnosť AT Tatry s.r.o., ktorá sa zameriava najmä na pestovanie zemiakov a obilia.

Priemysel

Na Slovensku môžeme sledovať trend rastu pracujúcich v priemysle a naopak pokles pracujúcich v poľnohospodárstve. Lokalizácia priemyselnej výroby je závislá od viacerých faktorov a od konkrétneho regiónu či je schopný vyhovieť požiadavkám investorov. V obci Jurské nemá žiadne zastúpenie priemysel. Taktiež žiadny obyvateľ neprevádzkuje činnosť, ktorá by bola zahrnutá do priemyslu. Najbližšie priemyselné firmy môžeme nájsť v meste Podolíneec vzdialený od obce 8 km a mesto Spišská Belá 10 km vzdialená od obce.

Nevýrobná sféra

Nevýrobná sféra hospodárstva tvorí infraštruktúra dopravy a cestovného ruchu. Ide o služby, ktoré poskytuje územie. Bez tejto sféry v súčasnosti nie je možný rozvoj a preto je dôležité na akej úrovni sa v obci táto sféra nachádza.

Infraštruktúra

Infraštruktúra v obci je zastúpená technickou a sociálnou infraštruktúrou, z ktorej každá má nenahraditeľnú funkciu. Tieto obe infraštruktúry výrazne prispievajú k rozvoju obce. Komplexne vybudovaná technická infraštruktúra je dôležitým faktorom v každej obci. Je základnou podmienkou nielen podnikania, ale aj pre samotnú kvalitu života občanov. Do technickej infraštruktúry zaraďujeme systémy zásobovania vodou, energiami a kanalizačnú sieť. V obci nie je ešte dobudovaný verejný vodovod, ktorý tvorí základ kvality života občanov v obci. Čo sa týka elektrickej energie v obci, vlastníkom siete sú VSE Košice. V súčasnosti je potrebné ešte dobudovanie trafostaníc. V obci prebehla plynofikácia, napriek tomu viacero domov vykuruje pomocou pevného paliva. Kanalizačná sieť v obci chýba. Telekomunikačné služby zabezpečuje Slovak Telecom. V obci funguje aj miestny rozhlas, ktorý má svoju ústredňu v budove obecného úradu. Obec nemá žiadnu káblovú televíziu. V obci nesídli pošta tu nájdeme v susednej obci Holumnica. Základnou funkciou obce je obytná funkcia. Podľa SODB 2001 sa nachádzalo v obci 91 domov. K sociálnej infraštruktúre zaraďujeme zariadenia poskytujúce obyvateľstvu, ktoré zabezpečujú rozvoj a oddych. Súčasťou sú zariadenia vzdelávacie, stravovacie, kultúrne, športové a administratívne, no a v neposlednom rade domový a bytový fond obce. V obci Jurské v takýmto zariadeniam na prvom mieste vzdelávacie inštitúcie. Prvou vzdelávacou inštitúciou je materská škola, ktorá sídli v budove obecného úradu. Taktiež v obci môžeme nájsť aj základnú školu, ktorej budovu môžeme nájsť pri rímskokatolíckom kostole Sv. Juraja. Čo sa týka sociálnych a zdravotníckych zariadení sa v obci nenachádza žiadny objekt slúžiaci

pre dôchodcov a nevládných občanov. Z hľadiska zdravotníckych služieb je to absolútne nevyhovujúce. V obci sa nenachádza žiaden lekár pre deti a dorast a taktiež pre dospelých. Obchodná vybavenosť v obci nie je žiadna. Obchod, ktorý prevádzkuje COOP Jednota je v súčasnosti mimo prevádzky. Športové zariadenia sú reprezentované jedným futbalovým ihriskom, ktorý sa nachádza smerom k obci Ihľany. Kultúrne zariadenie reprezentujú v obci cirkevné a svetské. Medzi cirkevné- kultúrne zariadenia nachádzajúce sa v obci patria rímsko-katolícky kostol sv. Juraja a evanjelický kostol a taktiež cintorín. Svetsko-kultúrne zariadenie predstavuje knižnica. Knižnica sídli v budove OÚ. Jediným administratívnym zariadením obce je budova obecného úradu. Na obecnom úrade je aj sídlo matričného úradu .

Doprava

Cez obec Jurské prechádza cesta III. triedy, ktorá zaisťuje prepojenie medzi obcami Holumnica a Ihľany. Podľa cdb ide o cestu s číslom 5338. Táto cesta je v správe údržby ciest Prešovského samosprávneho kraja a patrí do oblasti Poprad. Popri cesty III. triedy sa tiahne Holumnický potok. Z dôvodu toho bolo potrebné vybudovať niekoľko mostov a priepusti. Podľa mapy cestnej siete SR sa na území obce nachádzajú štyri mosty a 5 priepusti. Obec v roku 2010 zasiahla povodeň. Most, ktorý spája obec so susednou Holumnicou bol následkom týchto povodni bol narušený. V roku 2011 došlo k rekonštrukcii mostného objektu, ktorý pozostával z osadenia nosnej konštrukcie zo železobetónových predpäťých nosníkov. Cesta III. triedy, ktorá prechádza intravilánom obce je v zlom stave. Po zimnom období sa vytvoria výmole čo je potrebné stále lepiť novým asfaltom. Tieto diery na ceste majú aj za následok nákladné autá prevážajúce drevnú hmotu. Chodník okolo tejto cesty III. triedy chýba aj keď ohrozuje bezpečnosť chodcov. Miestne komunikácie, ktoré sa napájajú na cestu III. triedy sú v nevyhovujúcom stave. 6 km od obce sa nachádza napájač na cestu II. triedy spájajúcu mestá Stará Ľubovňa a Spišská Belá.

V obci sa nachádza jedna zástavka MHD a to pri čísle domu 33. Autobusové linky premávajú cez pracovné dni 6 krát priamym spojením do mesta Kežmarok.

Najbližšia vlaková zástavka je Toporec, ktorá je od obce vzdialená 6 km. Z tejto zástavky v pracovné dni chodí vlak 7 krát denne do mesta Kežmarok a opačným smerom do mesta Stará Ľubovňa.

Cestovný ruch

V súčasnosti sa kladie dôraz na rozvoj cestovného ruchu nielen v mestách ale aj v samotných obciach. Základom cestovného ruchu obce sú jej prírodne a kultúrne danosti. Predpokladom na tvorbu cestovného ruchu sú jej lokalizačné faktory a realizačné faktory.

Lokalizačné faktory

Územie obce disponuje dobrým prírodným a kultúrnym potenciálom, ktorý môže využiť pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu. Má dobrú dopravnú polohu medzi mestom Kežmarok a Starou Ľubovňou. Obec sa nachádza v dvoch častiach geomorfologického celku Levočské vrchy. Týmto sa stáva v rámci prírodných danosti zaujímavou lokalitou na rozvoj cestovného ruchu. Ďalšou výhodou obce je, že disponuje veľkou rozlohou lesa. V blízkosti obce sa nachádzajú dva národné parky Pieninský a Tatranský národný park.

Z hľadiska kultúrno – historických predpokladov Jurského zastáva prvé miesto rímskokatolícky kostol sv. Juraja.

Obrázok č. 5 Kostol sv. Juraja

Obrázok č. 6 : Oltár v kostole sv. Juraja

Tento kostol bol postavený v 13. storočí. Hoci sa neskôr jeho pôvodný ranogotický tvar zmenil najmä zásluhou barokovej prestavby v 17. storočí, patrocínium sv. Juraja mu ostalo do súčasnosti. Jurské bolo filiou rímskokatolíckej fary v Holumnici. Hlavný oltár kostola sv. Juraja pochádzajúci z obdobia baroka a to z 18. Storočia . Ide o polychrómovanú drevorezbu. V strede stĺpkovej architektúry je sekundárne umiestnený obraz sv. Juraja pochádzajúci okolo roku 1800. Po stranách sú do barokovej oltárnej architektúry zakomponované dve plastiky – po ľavej strane sv. Jakub a po pravej sv. Ján evanjelista. V nadstavci oltára v hlavnej časti je

umiestnený obraz Madony. Po jeho stránach sú dve plastiky vľavo sv. Šimon, vpravo sv. Júda. Oltár je po stranách zovretý dvojicami torčovaných stĺpov a fragmentami akantových krídiel. Menza pôvodná, drevená, v jej strede je umiestnený rodový erb. Autor je neznámy rezbár a maliar (Správa pamiatkového ústavu Poprad).

Ďalšou pamiatkou v obci je evanjelický kostol. Tento kostol nepatrí k národným kultúrnym pamiatkam z 19. storočia.

Obrázok č. 7 : Evanjelický kostol

foto : Mgr. Tatiana Faltinová

Obrázok č. 8 : Oltár v evanjelickom kostole

Svoj chrám si evanjelici v obci Jurské postavili okolo roku 1865. Tento kostol je postavený v neskoroklasicistickom slohu. Na hlavnom oltári sú dva obrazy. V strede oltára veľký obraz Ježiša Krista a pod ním obraz poslednej večere. Po ľavej strane oltára sa nachádza kazateľnica, nad ktorou visí obraz reformátora Martina Luthera. Pod kazateľnicou je krstiteľnica vo farbe zlatej a hnedej. Nad oltárom je nápis v hnedej farbe " Hrad prepevný jest Pán Buh náš ! ". Kostol je v zachovalom vstave a to vďaka jednému evanjelikovi v obci, ktorý sa stará o údržbu kostola.

Realizačné predpoklady

Z hľadiska realizačných predpokladov obec je v tomto smere chudobná. V obci sa nenachádzajú žiadne funkčné maloobchodné zariadenie. Taktiež obec nedisponuje žiadnymi ubytovacími zariadeniami. Stravovacie zariadenia absentujú v obci. Najbližšie takéto zariadenia nájdeme v meste Spišská Belá a v meste Podolínec.

5 Environmentálne problémy

Súčasný stav a kvalita životného prostredia obce je výsledkom pôsobenia rôznych faktorov hlavne antropogénnej činnosti, ktorá čoraz viac zasahuje do kvality životného prostredia v území. Stav životného prostredia sme rozdelí na 4 zložky, ktoré sú najviac postihované touto antropogénnou činnosťou . Sú to tieto zložky : ovzdušie, voda, pôda a fauna a flóra.

Ovzdušie

V obci nenájdeme žiadnu stanicu na monitorovanie miery znečistenia ovzdušia. V blízkosti obce sa nenachádza nejaký väčší zdroj znečistenia ovzdušia. Z toho nám vyplýva, že obec nepatrí do oblasti s veľkým zaťažením ovzdušia. V obci sú najväčším znečisťovateľom autá a to najmä nákladné autá s drevnou hmotou. Taktiež k znečisťovateľom ovzdušia zaraďujeme domácnosti kúriace na tuhé palivo.

Voda

Územím obce preteká Holumnický potok so svojim prítokom Líšči potok. Kvalita vody je ovplyvnená v malej miere lesným hospodárením a vo väčšej miere z osídľovania. V dôsledku povodní v roku 2010 došlo k regulácii potoka najmä v oblasti osídlenia obce aby sa v budúcnosti predišlo vo vyššej miere povodni , ktorá by spôsobila škody občanom. V súčasnosti je Holumnický potok znečistený odpadom najmä z domácnosti. Obec nemá vybudovanú kanalizáciu a ČOV, ktorá by zásadne pomohlo k zlepšeniu kvality vody v Holumnickom potoku.

Pôda

Vodná erózia, degradácia pôdy v dôsledku poľnohospodárskej činnosti a taktiež lesné hospodárstvo sú najväčšími faktormi vplyvajúce na kvalitu pôdy v obci. Obec nejako nevyvíka poľnohospodárskom činnosťou tým ani sa veľmi nepodieľa na degradácii pôdy. Obec má veľkú rozlohu lese preto najviac na kvalitu pôdy pôsobí činnosť, ktorá je spojená s obhospodárením lesa. Dôsledku nadmernej ťažby lesný porastov dochádza k urýchleniu erózie, ktorá ma za následok zosuvy pôdy.

Fauna a flóra

Aj na faunu a flóru najviac pôsobia antropogénne faktory, ktoré ohrozujú výskyt jednotlivých druhov živočíchov. Za najnegatívnejšie považujeme odlesňovanie, urbanizačné vplyvy, poľnohospodárska činnosť. V obci prevládajú najmä urbanizačné vplyvy a taktiež dôležitým vplyvom najmä pre zvieratá žijúce v lesných spoločenstvách je ťažba dreva spojená s odlesňovaním.

Odpadové hospodárstvo

V obci sa nenachádza žiadna skládka komunálneho odpadu. Obec má problémy s vytváraním nelegálnych skládok. Tento problém sa obec pokúšala viac krát riešiť, ale zatiaľ bezúspešne. Odvoz komunálneho odpadu sa vykonáva každý týždeň. Veľkým problémom vidíme v neseparovaní odpadu. Zatiaľ táto problematika v obci nebola vyriešená. Najbližšia skládka komunálneho odpadu sa nachádza v Spišskej Belej, ktorú prevádzkuje Mestský podnik Spišská Belá s.r.o.

6 Vyhodnotenie a interpretácia dotazníka

Analýza sa zakladala na názoroch občanov, ako oni vnímajú samotnú obec, a ich predstavy o budúcom smerovaní obce. Dotazníkovými prieskum sa vykonával v období január 2013. Toto zisťovanie sme realizovali pomocou dotazníkov, ktoré boli k dispozícii na vyplnenie na obecnom úrade obce.

Do prieskumu sa zapojilo 100 občanov obce. Dotazník pozostával z dvanástich otázok s možnosťami. Dotazník bol rozdelený na dve časti. Prvá bola zameraná na občana jeho pohlavie, vek, stupeň vzdelania a ekonomická aktivita. Druhá časť už bola zameraná na stav obce a prioritné oblasti obce. Na dotazníkovej forme sa zúčastnilo viac žien (78%) ako mužov (22%).

Tabuľka č. 1 : Respondenti podľa veku a pohlavia v obci Jurské

vekové skupiny	ženy	muži
18 – 30 rokov	12	2
31 – 40 rokov	28	10
41 – 50 rokov	30	7
51 a viac rokov	8	3
spolu	78	22

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Podľa vekových skupín sa najviac respondentov zúčastnilo na dotazníkovom prieskume od 31 po 40 rokov a to 38 respondentov. Druhou skupinou z najväčším, počtom respondentov bola kategória od 41 po 50 rokov kde ich bolo 37 (tabuľka č. 1). Skupina od 18 po 30 rokov bola zastúpená na prieskume v počte 14 respondentov čo zároveň predstavovalo 14%. Najmenšiu účasť na dotazníkovom prieskume mala najstaršia skupina obyvateľstva. Táto skupina od 51 rokov a viac mala zastúpenie na dotazníku 11%.

Tretia otázka sa týkala stupňa dosiahnutého vzdelanie respondentov. Najväčšie zastúpenie malo základné vzdelanie a to 62%. Z toho 47% tvorili ženy a 15 % muži.

Tabuľka č. 2 : Respondenti podľa dosiahnutého vzdelania

stupeň vzdelania	ženy	muži
základné	47	15
stredoškolské bez maturity	19	6
stredoškolské s maturitou	11	1
vysokoškolské	1	0
spolu	78	22

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Druhou najpočetnejšou skupinou boli respondenti so stredoškolským vzdelaním bez maturity. Spolu tvorili 25% z toho 19 ženy a 6 % muži. Stredoškolské s maturitou dosiahlo 12 % respondentov. Z toho iba 1% tvorili muži a zvyšok ženy. Iba jeden respondent, ktorý sa zapojil do prieskumu dosiahol vysokoškolské vzdelanie (tabuľka č. 2).

Tabuľka č. 3 : Respondenti podľa ekonomickej aktivity

ekonomická aktivita	ženy	muži
študent	2	0
zamestnanec	2	1
podnikateľ	0	0
nezamestnaný/ dôchodca	74	21
spolu	78	22

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

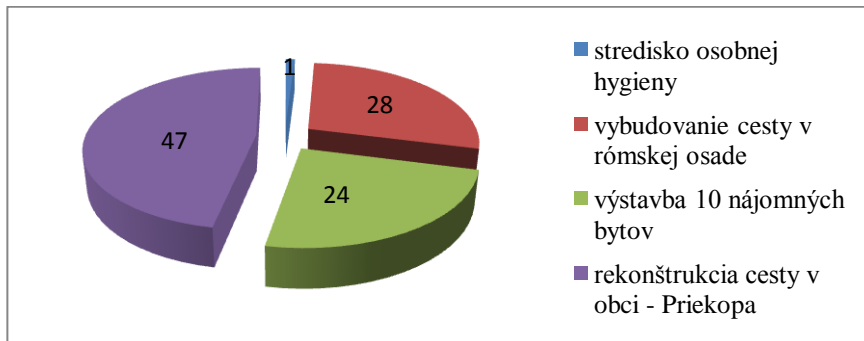
V štvrtej otázke tvorilo najväčšie percento skupina nezamestnaných, dôchodcov. Do tejto skupiny sa zaradilo až 94 % respondentov. Z týchto 94 % sa zúčastnilo 74% žien a 21 % mužov. Druhou najpočetnejšou zložkou boli zamestnanci s 3% a to 2% ženy a 1% muži. Za touto skupinou nasledovala skupina študentov s 2% žien. Skupina podnikateľ nemala žiadne zastúpenie v obci na dotazníkovom prieskume (tabuľka č. 3).

Piata otázka bola zameraná už priamo na rozvoj obce. Pýtali sme sa v nej čo obyvatelia považujú za najväčší prínos z hľadiska hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Na grafe č.

4 môžeme vidieť, že 47 % opýtaných považuje za najväčší prínos pre obec rekonštrukciu cesty v obci – Priekopa. Dôležité pre obyvateľov bolo aj vybudovanie cesty v rómskej osade, kde túto odpoveď označilo 28 % respondentov. 24 % považuje za najdôležitejšie výstavbu 10 nájomných bytov a iba 1 % sa vyjadrilo, že najväčší prínos má stredisko osobnej hygieny.

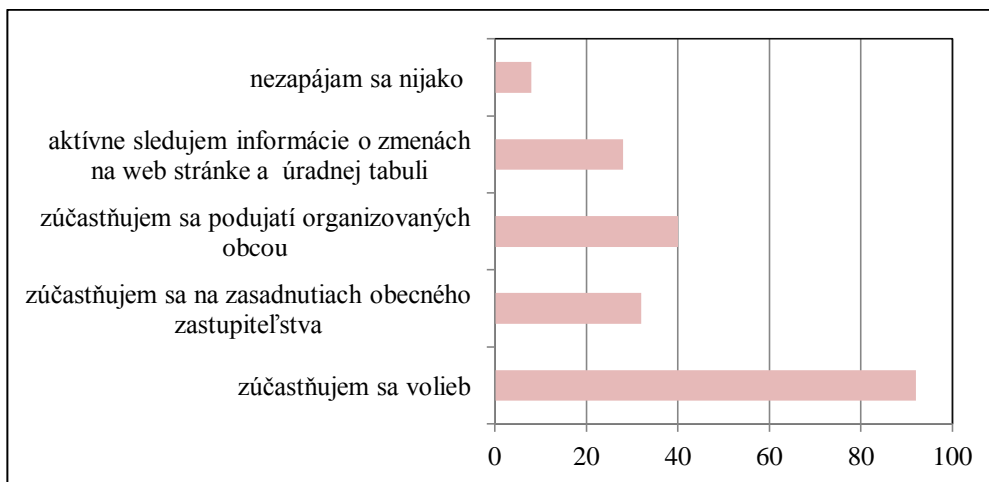
Graf. č 4 : Čo považujú respondenti za najväčší prínos pre obec v rámci hospodárskeho a sociálneho rozvoja

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Šiesta otázka tvorila konkrétne zapájanie sa respondentov do diania v obci. Výber bol z 5 možností. Respondenti mohli označiť aj viacero možností. Najviac ľudí označilo možnosť, zúčastňujem sa volieb až 92 %. V obci je relatívne vysoká aktivita obyvateľov zúčastňovania sa na zasadnutiach obecného zastupiteľstva až 32 %. V rámci zúčastňovania sa obyvateľov na podujatiach v obci 40 % odpovedalo, že sa zúčastňujú. 28 % respondentov aktívne sleduje informácie o zmenách na web stránke (graf. č. 5). 8 % respondentov odpovedalo že sa nezapája do diania v obci nijakou formou.

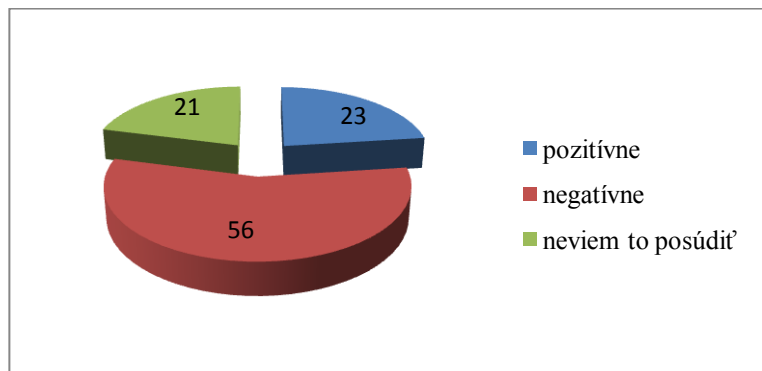
Graf č. 5 : Respondenti a ich zapájania sa do diania v obci

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Siedma otázka sa týkala komunikácie predstaviteľov obce a občanmi. 56 % respondentov sa vyjadrilo k tejto otázke negatívna komunikácia predstaviteľov. Pozitívnu komunikáciu označili 23 % respondentov. 21 % z nich to nevedia posúdiť (graf. č. 6).

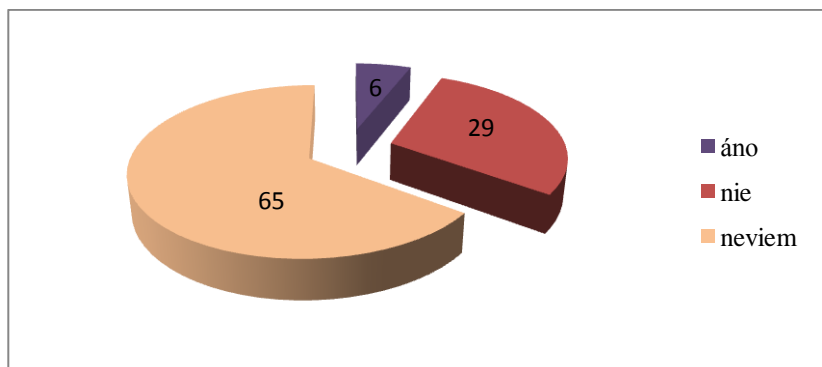
Graf č. 6 : Hodnotenie respondentov komunikácie predstaviteľov s občanmi

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Otázka s poradovým číslom osem bola zameraná na potenciál obce na rozvoj regionálneho cestovného ruchu. Na túto otázku iba 6 % respondentov odpovedalo áno. 29 % sa vyjadrilo, že obec nemá predpoklady na rozvoj regionálneho cestovného ruchu. 65 % respondentov sa vyjadrilo že to nevie posúdiť (graf. č. 7).

Graf č. 7 : Názor respondentov na potenciál regionálneho cestovného ruchu v obci

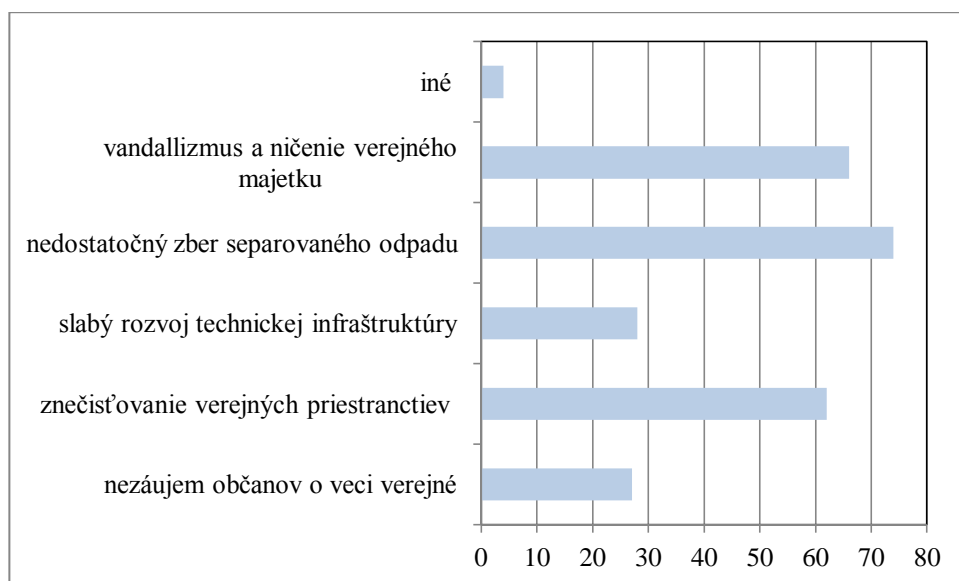

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Deviata otázka bola zameraná na najväčšie nedostatky obce. Respondenti si mohli vybrať zo šiestich možností. Tu mali taktiež respondenti možnosť vybrať viacero možností. Najväčšie percento respondentov až 74 % odpovedalo na otázku že v obci je nedostatočný zber separovaného odpadu. Taktiež vysoké percento 66 % odpovedalo, že najväčší nedostatok obce je vandalizmus a ničenie verejného majetku. Znečisťovanie verejných priestranstiev taktiež považujú za veľký nedostatok až 62 % respondentov (graf č. 8). 28 % respondentov si myslí, že je veľkým nedostatkom obce slabo rozvinutá technická

infraštruktúra . Nezáujem občanov o veci verejné považuje 27 % respondentov za nedostatok obce. A iba 4 % sa vyjadrilo, že iné neuvedené nedostatky vplývajú na obec.

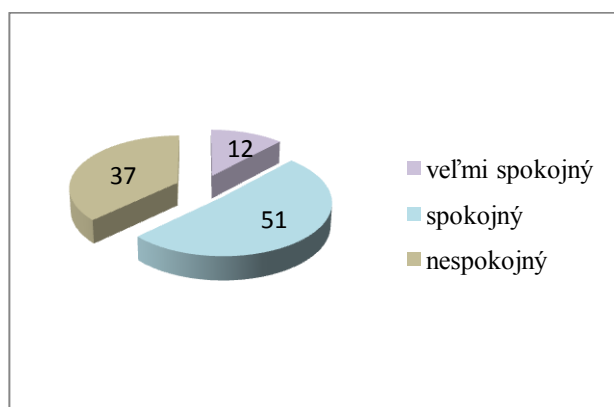
Graf. č. 8 : Respondenti a najväčšie nedostatky obce Jurské

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Desiata otázka bola zameraná na spokojnosť občanov s kultúrnymi a športovými podujatiami obce. Tak viac ako polovica sa vyjadrila, že sú spokojný s kultúrnym a športovým vyžitím obce 51 %. Naopak nespokojných je 37 % respondentov. A iba 12 % sú veľmi spokojný s kultúrnym a športovým vyžitím v obci. (graf. č. 9).

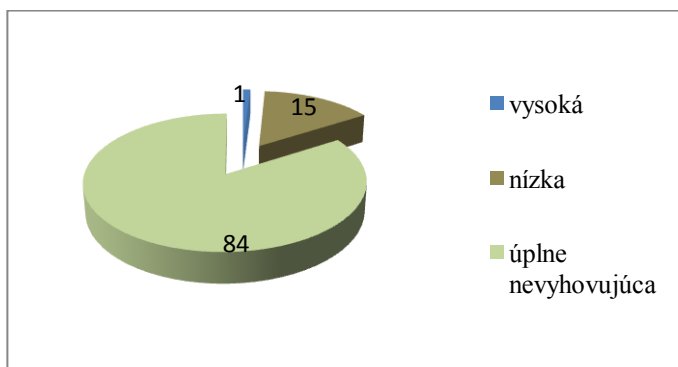
Graf č. 9 : Spokojnosť respondentov s kultúrnym a športovým vyžitím v obci

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Jedenásta otázka sa týkala služieb obce. Až 84 % respondentov sa vyjadrilo o službách v obci, že sú úplne nevyhovujúce. 15 % respondentov si myslí že úroveň služieb je nízka. A iba 1 % odpovedalo v obci vysoká úroveň služieb (graf. č. 10).

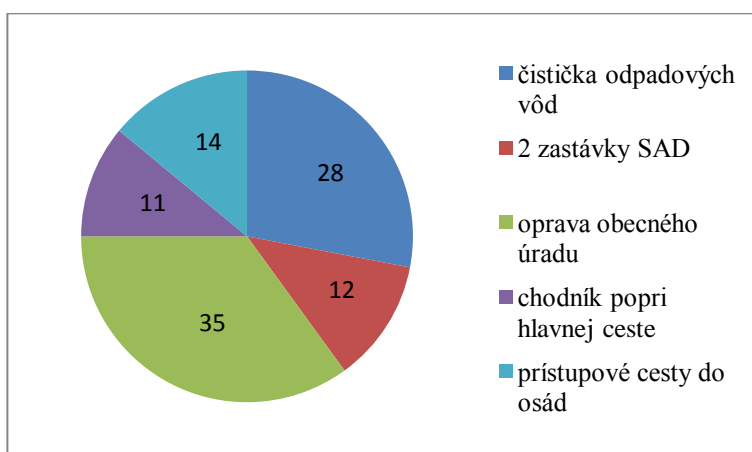
Graf. č. 10 : Úroveň poskytovania služieb v obci podľa respondentov

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

Posledná otázka dotazníka bola zameraná na projekt, ktorý by v najbližšej dobe respondenti privítali. Mali možnosť opäť s piatich možností. Najviac respondentov by privítalo rekonštrukciu budovy obecného úradu a to 35 % . Za čističku odpadových vôd bolo 28 % respondentov. 14 % sa vyjadrilo, že by privítalo prístupové cesty do osád. 12 % by chcelo zriadiť v obci dve SAD zástavky. A 11 % by malo záujem o čo najrýchlejšie vybudovanie chodníka popri hlavnej ceste (graf. č. 11).

Graf č. 11 : Projekt, ktorý by mal byť najrýchlejšie zrealizovaný podľa respondentov

zdroj : Dotazník obce Jurské, 2013

7 SWOT analýza

SWOT analýza obce Jurské spočíva v hodnotení silných a slabých stránok obce a ohodnotení príležitosti a hrozieb v jeho externom prostredí. Táto analýza nám umožňuje získať prehľad o tom, v akej východiskovej situácii sa nachádza obec predtým, ako prejdeme k formulácii stratégie obce. Pri tvorbe SWOT analýzy obce sme sa opierali o prírodné a socioekonomické pomery obce, ktoré boli spracované v predchádzajúcej časti.

Tabuľka č.4 : SWOT analýza obce Jurské

Životné prostredie	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dostatok vodných zdrojov • veľká rozloha lesa • čisté ovzdušie 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • znečistenie vodných tokov tuhým odpadom • pomerne zlý stav lesných porastov • slabé povedomie občanov o životnom prostredí • nemá dobudovaný vodovod • nedostatočný odvoz odpadu • zvyšovanie nelegálnych skládok
<p>Príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • regulácia vodných tokov • zlepšenie odvozu odpadu • vybudovanie ČOV • zlepšenie poradenstva, propagácie a environmentálnej výchovy • odstraňovanie divokých skládok • dokončenie verejného vodovodu 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozširovanie množstva nelegálnych skládok • nezáujem občanov riešiť stav životného prostredia • znižovanie podielu voľnej prírodnej krajiny na úrok plôch na bývanie
Bývanie a sociálna oblasť	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokojná vidiecka atmosféra • návrat na vidiek • rast počtu obyvateľov 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatok voľných stavebných pozemkov • neexistujúce zariadenie pre starších a nevládnych • nedostatočne vybudované inžinierske siete • nízka angažovanosť občanov do rozvoja obce • vysoká nezamestnanosť • neexistujúci územný plán
<p>príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • využitie výstavby nájomných bytov • možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ • vybudovanie športovísk • zriadenie sociálnej starostlivosti v obci • opatrenie pre zvýšenie bezpečnosti 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva • nedostatok finančných prostriedkov potrebných k realizácii zámerov • odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia • rôzne závislosti (alkohol atď.)
Dopravná a technická infraštruktúra	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynofikácia 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> • zlý stav cesty III. triedy

<ul style="list-style-type: none"> rekonštrukcia niektorých miestnych ciest 	<ul style="list-style-type: none"> zlý stav bočných ulíc v obci chýbajúca káblová televízia zlý stav verejného osvetlenia nevyhovujúci stav obecného cintorína zlý stav verejného rozhlasu
<p>príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> úpravy verejných a obecných priestranstiev dobudovanie vodovodu možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ riešenie chodníka okolo hlavnej cesty 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> nezískanie finančných prostriedkov nesúhlas majiteľov pozemkov o vybudovanie inžinierskych sietí opätovne poškodenie verejných priestranstiev
Školstvo, šport a kultúra	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> stredoveká obec národná kultúrna pamiatka kostol sv. Juraja existencia materskej školy a základnej školy futbalové ihrisko 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> malé množstvo kultúrnych a športových podujatí chýbajúca monografia obce nedostatok finančných prostriedkov na rekonštrukciu škôl takmer žiadne možnosti na trávenie voľného času pre deti a mládež
<p>príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> zvýšenie organizovanosti kultúrnych a športových podujatí v obci multifunkčné ihrisko ihrisko pre najmenších možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> nedostatočná podpora občanov nedostatočná materiálna podpora talentov obce nezískanie dotácií z fondov EÚ nezáujem o históriu obce slabá podpora pre vytvorenie monografia
Cestovný ruch	
<p>silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> dobrá geografická poloha obce ležiaca v Levočských vrchoch národná kultúrna pamiatka a evanjelický kostol v udržiavanom stave dobrá obecná web stránka blízkosť miest cestovného ruchu Slovenska : Pieniny, Stará Ľubovňa, Kežmarok veľká rozloha lesných pozemkov 	<p>slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none"> chýbajúce turistické trasy a taktiež cyklistické chodníky žiadna propagácia obce žiadne poznatky obyvateľov o histórii obce v ktorej žijú slabý záujem o národnú kultúrnu pamiatku z 13 . storočia
<p>príležitosti</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba turistických a cyklistických chodníkov napojených na susedné obce v oblasti Levočské úbočie zvýšenie propagácie obce budovanie športových zariadení úprava okolia rybníkov 	<p>ohrozenia</p> <ul style="list-style-type: none"> zlá tvorba projektov pre rozvoj cestovného ruchu nedostatok financií zhoršovanie stavu kultúrnej pamiatky zhoršovanie stavu životného prostredia

8 Prehľad realizovaných projektov za posledných päť rokov

Za posledných päť rokov sa v obci zrealizovali štyri projekty. Pre samotný rozvoj je potrebné zvýšiť intenzitu realizovania projektov. Samozrejme musí to byť aj s ohľadom finančných možnosti obce.

Tabuľka č. 5 : Realizované projekty za posledných 5 rokov

Názov projektu č. 1	Stredisko osobnej hygieny		
Realizátor projektu	Obec Jurské		
Predmet projektu	Zriadenie strediska osobnej hygieny a pracovne pre občanov rómskej národnosti obce Jurské		
Rozpočet projektu	79 681 €	Trvanie projektu	9 mesiacov
Dosiahnuté ciele	Zlepšenie hygienických návykov rómskeho etnika		
Názov projektu č. 2	Výstavba 10 nájomných bytov nižšieho štandardu a technická vybavenosť v nich		
Realizátor projektu	Obec Jurské		
Predmet projektu	6 dvojizbových bytov a 4 jednoizbových bytov, studňa, ČOV a technická vybavenosť		
Rozpočet projektu	248 954 €	Trvanie projektu	29 mesiacov
Dosiahnuté ciele	Zabezpečenie bývania občanom obce Jurské rómskej národnosti a odstránenie časti rómskej osady v obci Jurské		
Názov projektu č. 3	Vybudovanie cesty v rómskej osade		
Realizátor projektu	Obec Jurské		
Predmet projektu	Vybudovanie novej cesty do rómskej osady, ktorá bola viackrát postihnutá povodňami		
Rozpočet projektu	61 408 €	Trvanie projektu	29 mesiacov
Dosiahnuté ciele	Odstránenie havarijného stavu miestnej komunikácie a zlepšenie prístupu rómskeho etnika o osady do obce		
Názov projektu č. 4	Rekonštrukcia cesty v obci –Priekopa		
Realizátor projektu	Obec Jurské		
Predmet projektu	Rekonštrukcia cesty pre rómskych občanov v časti obce Priekopa , ktorá bola poškodená povodňami		
Rozpočet projektu	27 683 €	Trvanie projektu	8 mesiacov
Dosiahnuté ciele	Odstránenie havarijného stavu miestnej komunikácie a zlepšenie prístupu rómskeho etnika z osady do obce		

zdroj : správa o poskytnutie podpory LSKxP

9 Vízia obce

Obec Jurské sa stala bezpečným a pokojným miestom pre život svojich obyvateľov. V obci je vybudovaná základná infraštruktúra, ktorá je charakterizovaná verejným vodovodom, chodníkom v okolí cesty číslo 5338 a upravenými cestami v obci. V obci je upravený a vyznačený cyklistický chodník v časti Levočské úbočie. Obec disponuje väčšími možnosťami pre športové vyžitie obyvateľov. Najmenšie deti majú svoje ihrisko, ktoré je bezpečné pre ich zábavu.

Jurské využíva v dostatočnej miere svoje prírodné danosti pre rozvoj obce. Obec poskytuje dostatočne príležitosti pre sebarealizáciu. V obci sa aspoň raz ročne organizuje kultúrne a športové podujatie. Obec zabezpečuje základné vzdelanie pre svojich obyvateľov, ktoré sa stáva základom pre budúci rozvoj obyvateľstva a zároveň samotnej obce.

Obec poskytuje dostatočne príležitosti pre sebarealizáciu. V obci sa aspoň jedenkrát do roka organizuje kultúrne a športové podujatie, ktoré sa teší veľkej obľube u obyvateľov obce. Deti a mládež trávia plnohodnotne svoj voľný čas, ktorý prospieva ich rozvoju. O starých a nevládných sa obec stará prostredníctvom opatrovateľských služieb.

Počet obyvateľov je stále priaznivý. Obec ma pokojnú atmosféru a stabilizované vzťahy medzi rómskym etnikom. Rómske etnikum sa čoraz viac prispôsobuje podmienkam obce a svojim rozvojom prispieva k trvalo udržateľnému rozvoju obce.

Stav životného prostredia je priaznivý. Obyvatelia separujú odpad a neznečisťujú vodný tok tuhým odpadom a tým prispievajú k zdravému prostrediu územia.

Do rozvoja obce sa predovšetkým zapája mladá generácia, ktorá prináša nové myšlienky zabezpečujúce rozvoj obce. Komunikácia orgánov obce s občanmi je na dobrej úrovni a spoločným úsilím prispievajú k rýchlejšiemu rozvoju obce ''.

9.1 Strategický cieľ obce

Strategický cieľ nám určuje akým smerom by sa mala obec v najbližšom období uberať, aby sa jej v čo najväčšej miere podarilo naplniť víziu. Popisuje úsilie predstaviteľov obce a občanov o čo najväčší rozvoj územia. Spresnením úsilia možno formulovať strategický cieľ rozvoja obce Jurské, ktorý je orientovaný na dosiahnutie želaného stavu. Na základe predošlej analýzy bol stanovený strategický cieľ obce :

Postupnými opatreniami naplňat' rozvoj 5 prioritných oblasti obce Jurské s využitím jej potenciálu, ale najmä so zameraním na dobudovanie a rekonštrukciu základnej infraštruktúry ako aj dobudovanie občianskej vybavenosti obce, pomocou ľudských zdrojov zabezpečiť jej trvalo – udržateľný rozvoj a prispievať k čistému a zdravému prostrediu obce.

Prioritné oblasti obce Jurské

V obci Jurské sme definovali päť prioritných oblastí. Tieto prioritne oblasti sme vybrali z 15 prioritných tém, ktoré sú stanovené v PHSR Prešovského samosprávneho kraja. Viaceré témy sú zahrnuté v jednej prioritnej oblasti. Prioritné oblasti sme rozdelili na základe potreby obce. Tieto oblasti sme už definovali aj vo SWOT analýze. Rozvojom týchto prioritných oblastí môže obec dosiahnuť naplnenie vízie obce. Hlavné prioritné oblasti obce Jurské :

- ✓ Životné prostredie
- ✓ Bývanie a sociálna oblasť
- ✓ Doprava a technická infraštruktúra
- ✓ Školstvo, šport, kultúra
- ✓ Cestovný ruch

1. Životné prostredie

Dlhodobé udržiavanie a skvalitňovanie životného prostredia je cieľom EÚ a taktiež SR. Problematika životného prostredia by nemala byť cudzia ani pre samotné obce v rámci Slovenska. Je potrebné aby sa v každej obce dával dôraz na zlepšovanie stavu životného prostredia. Obec Jurské z hľadiska životného prostredia zaostáva v riešení problematiky životného prostredia. Informovanosť občanov o tejto problematike je slabá. Taktiež vo väčšej

miere aj nezájem občanov o stav prostredia v ktorom žijú. Je potrebné z hľadiska predstaviteľov samosprávy zlepšiť komunikáciu občanov aj v smere zlepšovania kvality životného prostredia a tým ich čiastočne prinútiť sa zaujímať o stav svojho prostredia. Pre obec bude prioritné v rámci tejto oblasti zlepšiť odvoz odpadu a zaviesť separovanie odpadu štyroch zložiek a to papier, plasty, tetra peky a sklo. Ďalším krokom dosiahnutiu lepšieho stavu prostredia bude vybudovanie ČOV, ktorá prinesie následne zlepšenie kvality vody v potoku.

2. Bývanie a sociálna oblasť

Prvou základnou úlohou je zabezpečiť kvalitné bývanie pre jednotlivých občanov obce. Tu je potrebné vybudovanie infraštruktúry obce. Obec v rámci infraštruktúry zaostáva za viacerými samosprávami. Inžinierske siete nie sú naťahané v dostatočnej miere. Obec nemá dostatok obecných pozemkov a tým je aj budovanie nových ulíc obmedzený. Pre lepšie plánovanie stavieb a nimi spojené inžinierske siete je potrebné vyhotovenie územného plánu. Z hľadiska sociálneho zabezpečenia taktiež obec zaostáva. Je potrebné zabezpečiť opatrovatelky pre starých a nevládných a taktiež vybudovanie nájomných bytov. Pre obec je nutné mať aspoň jednu terénnu sociálnu pracovníčku.

3. Doprava a technická infraštruktúra

Dôležitým opatrením v tejto oblasti je zlepšenie stavu ciest. Cesta III. triedy, ktorá je hlavnou cestou v obci je v havarijnom stave. Je potrebné natiahnuť nový asfalt alebo aspoň polepiť existujúce diery v starom asfalte. Bočné cesty v obci je potrebné dať do stavu aby boli normálne zjazdne automobilmi. Taktiež je potrebné natiahnuť asfalt alebo aspoň nasypať na tieto cesty makadám. V oblasti hlavnej cesty vybudovať chodník, ktorý by slúžil pre bezpečnosť premávky a najmä na ochranu chodcov. V rámci technickej infraštruktúry je prioritou číslo jedna v obci dobudovanie vodovodu. Ďalšími dôležitými opatreniami sú inovácia verejného osvetlenia najmä výmena doterajších svetiel za šetrnejšie. Modernizácia rozhlasu je potrebná v niektorých častiach obce je slabá zvuková odozva. Pre zlepšenie kvality televíznych programov je potrebné zriadenie káblovej televízie.

4. Školstvo, šport, kultúra

Prioritná oblasť č. 4 je dôležitá najmä pre rozvoj osobnosti človeka. Z hľadiska školstva je v obci zriadená aj materská škola a taktiež základná škola. Priestory MŠ sa nachádzajú v budove obecného úradu. Pre obec je najlepším riešením postavenie nového objektu alebo

odkúpenie starého a jeho následne z rekonštruovanie pre potreby materskej školy. Z hľadiska športového vyžitia v obci je potrebné vybudovať detské ihrisko pre najmenších a taktiež v budúcnosti vyriešiť lokalitu pre výstavbu polyfunkčného ihriska. Taktiež je potrebné viac podujatí športového a kultúrneho vyžitia v obci. Je dôležité pre kultúru obci vytvoriť monografiu o obci pretože obyvatelia majú malé poznatky o svojej obci z oblasti histórie a iných.

5. Cestovný ruch

Obec disponuje najmä prírodnými danosťami, ktoré sa môžu využiť na rozvoj cestovného ruchu. Je potrebné využiť veľké rozlohy lesa v geomorfologickom celku Levočské vrchy na vybudovanie turistického chodníka spájajúce atraktívne lokality v regióne Spiš. Taktiež označenie a upravenie niektorých cestičiek v lesnom spoločenstve pre bicyklových nadšencov. Dať do povedomia národnú kultúrnu pamiatku kostol z 13. storočia zasvätený Sv. Jurajovi. Spolupráca s ostatnými samosprávami na propagácii obci vytvorením propagačných materiálov.

Strategický zámer prioritných oblastí

Strategický cieľ rozvoja obce definuje strategický zámer za jednotlivú prioritnú oblasť. Strategický zámerom je predovšetkým udržať rozvoj všetkých definovaných prioritných oblastí obce.

Priorita č. 1 : Ochrana životného prostredia

Cieľ č. 1.1 Zlepšovanie kvality životného prostredia

Opatrenie 1.1.1 Zlepšenie kvality vodného toku v obci

Opatrenie 1.1.2 Čistenie odpadových vôd

Opatrenie 1.1.3 Zvýšenie dostupnosti kvalitnej pitnej vody

Opatrenie 1.1.4 Začatie separácie odpadu

Cieľ 1.2. Informovanosť a poradenstvo v životnom prostredí

Opatrenie 1.2.1 Spracovať základnú koncepciu zabezpečenia informovanosti občanov v oblasti životného prostredia

Opatrenie 1.2.2 Zvyšovanie spolupráce obce s organizáciami zameranými na ŽP

Priorita č. 2 : Rozvoj bývania a sociálnych služieb v obci

Cieľ č. 2.1 Podpora a rozvoj bývania

Opatrenie 2.1.1 Zabezpečiť investičnú podporu na výstavbu nájomných bytov

Opatrenie 2.1.2 Vybudovanie inžinierskych sietí pre novú ulicu

Opatrenie 2.1.3 Zväčšovanie plánovacej dokumentácie obce

Cieľ č. 2.2 Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých a nevládných občanov

Opatrenie 2.2.1 Zvýšiť kvalitu života starých občanov a nevládných

Opatrenie č. 2.2.2 Terénna sociálna práca

Priorita č. 3 : Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry

Cieľ č. 3.1 Zlepšenie situácie pre chodcov

Opatrenie č. 3.1.1 Výstavba chodníka popri ceste III .triedy

Cieľ č. 3.2 Rekonštrukcia miestnych komunikácií

Opatrenie č. 3.2.1 Úprava cesty III. triedy

Opatrenie č. 3.2.3 Zlepšenie kvality miestnych komunikácií

Cieľ č. 3.3 Rekonštrukcia verejných priestranstiev a verejného osvetlenia

Opatrenie č. 3.3.1 Skrášlenie obecného cintorína

Opatrenie č. 3.3.2 Zníženie nákladov na elektrickú energiu obce

Opatrenie č. 3.3.3 Inovácia obecného rozhlasu

Priorita č. 4 : Rekonštrukcia a budovanie kultúrnej, športovej, školskej vybavenosti

Cieľ č. 4.1 Budovanie športovísk v obci

Opatrenie č. 4.1.1 Zvýšenie kvality športového vyžitia detí

Opatrenie č. 4.1.2 Väčšie možnosti na hranie pre najmenších

Cieľ č. 4.2 Budovanie a rekonštrukcia školskej infraštruktúry

Opatrenie č. 4.2.1 Zlepšenie školskej infraštruktúry pre najmenších

Cieľ č. 4.3 Podpora kultúrnych podujatí

Opatrenie č. 4.3.1 Organizovanie kultúrneho podujatia k výročiu obce

Opatrenie č. 4.3.2 Organizovanie športových podujatí

Opatrenie č. 4.3.3. Vytvorenie monografie obce

Priorita č. 5 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Cieľ č. 5.1 Propagácia obce

Opatrenie č. 5.1.1 Tvorba propagačných materiálov spolu so susednými obcami

Opatrenie č. 5.1.2 Stála aktualizácia webovej stránky

Cieľ č. 5.2 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu v Levočských vrchoch

Opatrenie č. 5.2.1 Vyznačenie turistického chodníka na napojenie lukratívnych miest v regióne

Opatrenie č. 5.2.2 Vyznačenie cyklistických chodníkov spojená s úpravou lesných cestičiek

10 Akčný plán

Akčný plán predstavuje súbor konkrétnych riešení v podobe projektov a opatrení smerujúcich k dosiahnutiu stanoveného cieľa. Konkrétne projekty sú nápomocné k dosiahnutiu obrazu obce v budúcich rokoch, ktorý sme definovali vo vízii obce.

Priorita č. 1 : Ochrana životného prostredie

Opatrenie	1.1.1 Zlepšenie kvality vodného toku v obci
Názov projektu	Revitalizácia Holumnického potoka
Zdroj financovania	Eurofondy, Program rozvoja vidieka, Obec Jurské, Povodie Popradu a Dunajca
Predpokladané náklady na investíciu	78 000 €
Očakávaný termín realizácie	2014- 2015
Realizátor	Obec Jurské, Povodie Popradu a Dunajca

Opatrenie	1.1.2 Čistenie odpadových vôd
Názov projektu	Vybudovanie kanalizácia a ČOV
Zdroj financovania	Eurofondy, Program rozvoja vidieka, Envirofond Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	1 455 000 €
Očakávaný termín realizácie	2016-2018
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	1.1.3 Zvýšenie dostupnosti kvalitnej pitnej vody
Názov projektu	Dobudovanie verejného vodovodu
Zdroj financovania	Eurofondy, Východoslovenská vodárenská spoločnosť Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	72 000 €
Očakávaný termín realizácie	2013-2014
Realizátor	Obec Jurské

Priorita č. 2 : Rozvoj bývania a sociálnych služieb v obci

Opatrenie	2.1.1 Zabezpečiť investičnú podporu na výstavbu nájomných bytov
Názov projektu	Výstavba nájomných bytov
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	350 000 €
Očakávaný termín realizácie	2015- 2016
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	2.1.3 Zväčšovanie plánovacej dokumentácie obce
Názov projektu	Zhotovenie územného plánu obce
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	10 000 €
Očakávaný termín realizácie	2013- 2014
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	2.2.1 Zvýšiť kvalitu života starých občanov a nevládných
Názov projektu	Zabezpečiť opatrovatel'ky pre starých a nevládných občanov
Zdroj financovania	Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	28 000 €
Očakávaný termín realizácie	2013 ukončenie podľa potreby
Realizátor	Obec Jurské
Opatrenie	Opatrenie č. 2.2.2 Terénna sociálna práca
Názov projektu	Terénny sociálny pracovník
Zdroj financovania	ESF, Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	24 000 €
Očakávaný termín realizácie	2013, ukončenie podľa potreby
Realizátor	Obec Jurské

Priorita č. 3 : Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry

Opatrenie	
Názov projektu	Vybudovanie chodníka popri hlavnej ceste
Zdroj financovania	Eurofondy, Program rozvoja vidieka Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	87 000 €
Očakávaný termín realizácie	2016 - 2018
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	3.2.1 Úprava cesty III. triedy
Názov projektu	Pokrytie povrchu cesty novým asfaltom
Zdroj financovania	Eurofondy, VÚC, Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	136 000 €
Očakávaný termín realizácie	2013 - 2015
Realizátor	Obec Jurské, VÚC

Opatrenie	3.2.3 Zlepšenie kvality miestnych ciest
Názov projektu	Rekonštrukcia miestnych ciest
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	182 000 €
Očakávaný termín realizácie	2014 - 2018
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	3.3.2 Zníženie nákladov na elektrickú energiu obce
Názov projektu	Modernizácia verejného osvetlenia
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	12 000 €
Očakávaný termín realizácie	2017 - 2018
Realizátor	Obec Jurské

Priorita č. 4 : Rekonštrukcia a budovanie kultúrnej, športovej, školskej vybavenosti

Opatrenie	Zvýšenie kvality športového využitia detí
Názov projektu	Výstavba polyfunkčného ihriska
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, nadácie, štát
Predpokladané náklady na investíciu	80 000 €
Očakávaný termín realizácie	2018 - 2019
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	4.1.2 Väčšie možnosti na hranie pre najmenších
Názov projektu	Výstavba detského ihriska
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, nadácie, štát
Predpokladané náklady na investíciu	11 000 €
Očakávaný termín realizácie	2015 - 2016
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	4.2.1 Zlepšenie školskej infraštruktúry pre najmenších
Názov projektu	Vybudovanie novej materskej školy
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, štát
Predpokladané náklady na investíciu	320 000 €
Očakávaný termín realizácie	2018 - 2020
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	4.3.1 Organizovanie kultúrneho podujatia k výročiu obce
Názov projektu	Oslavy 720. výročia prvej písomnej zmienky obce
Zdroj financovania	Obec Jurské, štát, sponzori, nadácie,
Predpokladané náklady na investíciu	5000 €
Očakávaný termín realizácie	2014
Realizátor	Obec Jurské

Priorita č. 5 Budovanie infraštruktúry cestovného ruchu

Opatrenie	5.1.1 Tvorba propagačných materiálov spolu so susednými obcami
Názov projektu	Propagačné materiály obce
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, susedné obce, nadácie
Predpokladané náklady na investíciu	3350 €
Očakávaný termín realizácie	2016 - 2017
Realizátor	Obec Jurské, susedné obce

Opatrenie	5.1.2 Zlepšenie kvality webovej stránky
Názov projektu	Vynovenie a stála aktualizácia webovej stránky obce
Zdroj financovania	Obec Jurské
Predpokladané náklady na investíciu	180 €
Očakávaný termín realizácie	2014
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	5.2.1 Vyznačenie turistického chodníka na napojenie lukratívnych miest v regióne
Názov projektu	Vybudovanie turistického chodníka v Levočskom úbočí
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, nadácie
Predpokladané náklady na investíciu	6 000 €
Očakávaný termín realizácie	2018 - 2019
Realizátor	Obec Jurské

Opatrenie	5.2.2 Vyznačenie cyklistických chodníkov spojená s úpravou lesných cestičiek
Názov projektu	Úprava lesných ciest a vyznačenie trás pre cyklistov v Levočskom úbočí
Zdroj financovania	Eurofondy, Obec Jurské, nadácie
Predpokladané náklady na investíciu	16 000 €
Očakávaný termín realizácie	2019 - 2020
Realizátor	Obec Jurské

11 Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie plnenia programu hospodárskeho sociálneho rozvoja obce bude proces zameraný na sledovanie rozvoja obce. Pôjde o získavanie informácií o jednotlivých opatreniach obce zameraných na zníženie disparít územia. V prípade neúspešnosti týchto opatrení pripraviť iné opatrenia, ktoré pomôžu k lepšiemu rozvoju obce.

Monitorovanie bude obsahovať tieto činnosti :

- každoročne hodnotenie naplnenie cieľov, stanovených v programe
- spracovanie opatrení na nasledujúci rok
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov v jednotlivých opatreniach

Tieto činnosti uskutočnené v monitorovaní umožnia nám zhodnotiť postup v realizácii plánovaných úloh. Dôležité je sledovanie výstupov, financovanie daných projektov. Hodnotenie bude vykonávané pravidelne pre meranie efektivity dosiahnutých cieľov. Hodnotenie sa vykonáva v priebehu realizácie projektov a ich ukončení.

Harmonogram realizácie

Harmonogram realizácie podľa prioritných oblastí								
Oblasť/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Životné prostredie</i>								
<i>Bývanie a sociálna oblasť</i>								
<i>Dopravná a technická infraštruktúra</i>								
<i>Školstvo, šport a kultúra</i>								
<i>Cestovný ruch</i>								

12 Záver

Program hospodárskeho sociálneho rozvoja obce bol spracovaný ako podporný dokument pre stanovenie priorít a opatrení rozvoja obce Jurské. Prvou časťou dokumentu je dôkladná analýza stavu územia. Táto analýza sa skladá z prírodných a socioekonomických podmienok obce. Prvá časť nám dopomohla k definovaniu silných a slabých stránok obce. Ukázala nám príležitosti ale naopak aj ohrozenia obce. Súčasťou nej je aj dotazník verejnej mienky, ktorý nám vytvoril obraz o celkovom stave obce.

Základom druhej časti sa stala tvorba vízie obce ako bude vyzerat' v roku 2020. K dosiahnutiu tejto vízie bolo potrebné vytvoriť hlavný strategický cieľ obce. Pre dosiahnutie tohto cieľa bolo potrebné definovať základne prioritné oblasti rozvoja obce. Obec má 5 hlavných prioritných oblastí, ktoré obsahujú ciele a opatrenia obce. Tieto ciele a opatrenia je potrebné plniť pre dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja obce. Výsledkom týchto opatrení je samotná tvorba projektov. Tvorba projektov obce má kvantitatívny charakter, ale kvalitatívny charakter jej chýba. V obci je potrebné zlepšiť tvorbu projektov, aby sa zvýšila úspešnosť projektov. Dôležitým bodom pri hodnotení plnenia programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je monitorovanie. Podľa časového harmonogramu jednotlivých projektov je vypracovaný aj harmonogram monitorovania. Tento harmonogram je potrebné dodržiavať

Vykonateľnosť jednotlivých opatrení a tým dosiahnutie strategického cieľa bude závisieť od mnohých faktorov a to najmä od finančných náročnosti pre jednotlivé opatrenia.

Schválený PHSR, je otvorený dokument, ktorý môže byť doplnený o nové opatrenia. Niektoré opatrenia môžu aj zaniknúť pre dôležitosť iných opatrení v danom čase.

13 Vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jurské bol spracovaný v súlade so zákonom NR SR č. 539/ 2008 Z.z o podpore regionálneho rozvoja. Vychádzal z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja. Opiera sa o predošli Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jurské 2008 - 2013. Dokument bol schválený obecným zastupiteľstvom obce Jurské.

Zhotoviteľ :

Mgr. Tatiana Faltinová - ECO-SOMENT

05972 Vrbov 310

Objednávateľ :

OBEC JURSKÉ

059 94 Jurské 20

Schválené OZ dňa .....

14 Zoznam použitej literatúry

[http:// www.agroporadenstvo.sk](http://www.agroporadenstvo.sk)

[http:// www.cdb.sk](http://www.cdb.sk)

[http:// www.rzlevoca.sk](http://www.rzlevoca.sk)

[http:// www.sazp.sk](http://www.sazp.sk)

<http://www.valka.cz>

<http://www.vupop.sk>

<http://www.vysoke-tatry.sk>

Baláž, I. a i. 2004. *Biogeografia*. Nitra: FPV UKF v Nitre, 2004. 120 s. ISBN 80-8050-741-4

Geografický kartografický ústav, 2008

Jedlička, L. – Kalivodová, E. 2002. Zoogeografické členenie: Terestrický biocyklus. Mierka 1: 2 000 000. In Atlas krajiny SR. Hrnčiarová, T. red. Bratislava, Banská Bystrica : MŽP SR; SAŽP, 2002, s. 118. ISBN 80-88833-27-8

Lacika, J. 2001. Geomorfológia. Banská Štiavnica : UMB FPV, 99 s.

Lapin, M. a i. 2002. Klimatické oblasti. Mierka 1 : 1 000 000. In: Atlas krajiny SR. Hrnčiarová, T. red. Bratislava, Banská Bystrica : MŽP SR; SAŽP, 2002. s. 95. ISBN 80-88833-27-8

Lukniš, M. a i. 1972. *Slovensko 2 – Príroda*. Bratislava : Obzor, 1972. 920 s.

Mazúr, E. – Lukniš, M. 1980. Geomorfologické jednotky. Mierka 1 : 500 000. In: *Atlas Slovenskej socialistickej republiky*. Mazúr, E. red. Bratislava : SAV; SÚGaK, 1980. s 54.

MICHALKO, J. a kol. 1986 : Geobotanická mapa. ČSSR

PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015

Plesník, P. 2002. *Fytogeograficko-vegetačné členenie*. 1:1 000 000. In : *Atlas krajiny Slovenskej republiky*. 1.vyd. Bratislava : Ministerstvo životného prostredia SR, 2002. ISBN 80-88833-27-2

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Jurské 2008 – 2013

Šály, R. 2000. Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska Bratislava: VÚP a OP 2000. 76 s. ISBN 80-85361-70-1

Štatistický úrad Slovenskej republiky, Bratislava. 2013. *Mestská a obecná štatistika*.

Vass, D. a i. 1988. *Regionálne geologické členenie Západných Karpát a severných výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR. 1 : 500 000*. 1. vyd. Bratislava : Geologický ústav Dionýza Štúra, 1988.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, 2013

Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja